

309311 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ నవంబరు నెల 30 వ తేది శనివారము No. 198
సంపుటము. ౫ కాళయక్తి నామ సంవత్సర కార్తిక మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. సంచిక ౧౯౮

సుందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ
మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు
ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.

మొత్తముగా గొనువారలకు ధర లెక్కించి యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు ఖరీదున్న వో మా జవాబునారి యుండదు.

కొలది ప్రతులుమాత్రమే యుద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనట యుక్తము.

తామర తైలము

పండ్లపొడి

మోహిని తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0

డబ్బీ 1-కి 0-2-0

సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము

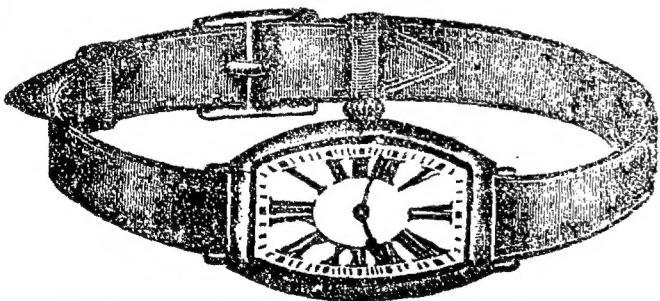
దగ్గు, తైత్తము, పడిశెము, రొమ్ముపడిశెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోష్టు,
బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కనిడబ్బీతో పెల రూ. 0-8-0; డజన్ 1-కి రూ. 5-6-0. పోష్టుఖర్చులు జేటు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరోడ్డు, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !

ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణమైన తేడాచేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ స్థలమందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్య ములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కురకములు మా వద్ద గలవు. నమ్మకమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయి చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, వేటకును, ప్రయాణమునకు పయోగించు గడియారములు కలవు.

అందఱివద్దను దొరకగలవు.

ఏజంట్లు:— జి. ఇ. సంపత్తు శెట్టి అండుకో, ఎన్స్లనేడు, మదరాసు.

అమృతార్ధవ అవలేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమునుగుడ్డిచేసి పిత్తమును హెచ్చించి చలువమును కలిగించి యుష్ణోగోచరము చేసి జీవిత కాలి ముండుల పోగొట్టును. మొదటను చల్ల చేసి శరీరమునకు తేలుచును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, ఫేదలు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పుక నివారించును.

(219) అర్ధతాను డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర ముడికంకర్ గోవింద్,

అతంకనిగ్రహ శాస్త్రము, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) పెగోగమునకు కుతారము మందు తుప్పొక్కునుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పత్తియు తెరు. పిచికారీ మున్నగు కఠినవికట్టల పనిలేదు. రుచ్యమైన మామలయచందనము ఎటువు తెలుపు, పచ్చ అను మాడు విధముల

పెగోగమును మాడుపూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధర్వపార్శవ, రాజమండ్రి.

G. W. M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	Rs. A.
1 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
2 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
3 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
4 Love of the Harem in 4 Vols.	3 0
5 Canonbury House or The Queen's Prophecy 3 Vols.	2 4
6 The Mysteries of Old London in 3 Vols.	2 4
7 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust--A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
11 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
12 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
13 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
14 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

SUPE 104 WATCH CO.

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

AWARDED

GOLD MEDAL

490

IN THE

BARODA EXHIBITION

For its Sweet Lasting & Delightful Smell

TO

THE WORLD-RENOWNED

OTTO PARASTAN (REGD.)

Therefore, please just try and enjoy.

Prices: 1/2 oz. 1 dram 1/2 dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0

Sample Free on sending 3 annas postage Stamps.

ALSO, PLEASE TRY OUR

PARASTAN HAIR OIL (REGD.)

Free from mineral oils Best for the Hair.

Prize Re. 1, and Postage Extra.

ample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co.

No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

నోటీసు.

జెజవాడ కాపర్లు, పబ్లికెట్టి పండర్ వాడ్
2 ఘంటసాల వెంకటరంగయ్య 8 బెంబిగి శరణప్ప 4 మందడ
వెంకట్రాయుడుగారి కుమార్లు (1) ఈ. హనుమయ్య (2) ఈ.
వెంకటసుబ్బారావు రెగూడెట్ల సుబ్బారాయుడుగార్ల తాలూకు
క్రి. దుర్గావల్లేశ్వర రైతుమిల్లుపేటలో జెజవాడ బొక్కయ్యనిగి
పర్వెం 4/1 రుగల ఇంట్లో పెట్టబడిన ఫ్యాక్టరీలో ఇంతకరకు
వర్కుచేయుచున్న గ్రీన్ కాటన్ ౪౦ మె 60 హ్యువర్ గల
అయిల్ ఇంజిన్ కంప్లీటుగా ఒకటిన్ని, అందుకు సంబంధించిన
మెషింగు ఒకటి, చక్రములు, నీళ్ళపంపు, వాల్వర్లుఇంకా
ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన చిల్లరసామానములు భాగములందరు
కలిసి స్వయముగా ఆన 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 2,3,4 తేదీ
లను జేలముచేసి ఆఖరుపాటమీద కొట్టివేయబడును గనుక
కావలసినవారువచ్చి కొనుక్కోవచ్చును. వరకులు జేలంపాట
కాలమందు తెలియపర్చడమవును. కావలసినవారికి ఏనిధమైన
సంబాయిషీ కావలసినచ్చినట్టికి ఈదినివ సంతకము చేసిన
వారలకు వ్రాసి జవాబు తెప్పించుకో వచ్చును.

ఘంటసాల వెంకటరంగయ్య,

బెంబిగి శరణప్ప,

జెజవాడ.

(1360)

మేనేజర్.

The Glory of Man is his STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

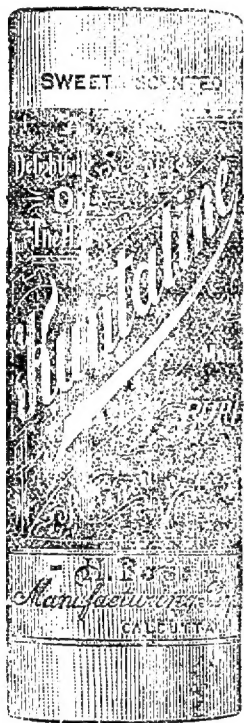
Here, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c. charged extra) sent all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? Because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man.

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested on

free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning this Andhra Patika to thi [669] Fractruss (A. P. DEPTT) Sol Agency for thi East, Batala (Punjab) India.

కుంతలై వాసనలైలము.

కుంతలై వాసనలైలము గురించి ముఖ్య పురుషులకు దాక్టరు సర్ రవీంద్రుడు మున్న గవారంతక పొడవైన బాలులను మీరు చూచినచో వాళ్ళు ప్రాసంగికముగా మీరు అక్కర్లుమను తక్కువ పొందుదురు. వెంట్రుక స్థానములను బలపరచి తిరుగుములక లైలమును, ఎప్పుటియట్లు నిండు జుట్టుకలిగి సంతోషముగ నుండగలరు. కుంతలైలము మీరు చేసిన ఇట్టిచేయలను ఇతరులకు చెప్పవలదుగ మీ మండగనా? మీ కుంతలైలము నూనెను రెండు మాసములనుండి వాడు చున్నారము. మా బంధువులలో నొకడు చాలకాలమునుండి వెంట్రుకలు రాలిపోవుటచే వ్యసనపడుచున్న వారు. ఒక నెల కుంతలైలము వాడిన వెంటనే జుట్టు మరల పూర్తికై వెలిగినది. జంబి నూనెను గూడ కలది. వాసనరానికొనినవలెన కూడ పోవాలను. వదరాను రాజధాని స్థాయి కాజుకోర్టు ప్రధాన న్యాయాధికారి (చిపు జడ్జి) సి. కృష్ణక (అప్పగింపు) వారు అటులాగా రిట్లు వ్రాసినారు:

(1299)

నేను మీ కుంతలైలము పరిమళద్రవ్యమును వాడియుంటిని. ఇండియాలో నేను జాచినంతవరకు ఇది చాల ప్రశంసలను పొంది చెప్పుగలను.
మదరాసు ఎగ్జిక్యూటివ్ కార్యదర్శి డి. వి. హనుమంతరావుగారి రిట్లు వ్రాసిరి:—
ఇట్టి పరిమళద్రవ్యములు భారతీయులచే రియాయతయేబడుటచే భారతీయుల ప్రతిభా విశేషమును వారి ఉత్సాహము తెల్లనగుచున్నది.

For Prices terms of Sub-Agency to
K. N. V. Iyer & Co., Thambuchetty Street, MADRAS.
నలు ఏజన్సీ వరకులు మున్నగువాటిని కోరువారు, మదరాసు, తంజవేటి వీధిలో నున్న మా సోల ఏజంటులు
కే. ఎస్. వి. ఆయ్యరు అందు కంపెనీవారికి వ్రాసికొనవచ్చును.
H. BOSE, Manufacturing Perfumer, 61/3 Bowbazar Street, CALCUTTA.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

గుంటూరునందు ప్రభాకరము ఉమామహేశ్వర మహి తులగారు 22-వ తేదీనుండి హిందూధర్మము గురించి మూడుప న్యాయము లిచ్చిరి.

గుంటూరుజిల్లా ఒంగోలున కైదుమైళ్లదూరమున లింగ గుంట యను గ్రామమునందలి కారవాసికేతన పుస్తకభిక్షాదా గార ప్రభువు వార్షికోత్సవము స్వగృహమున కార్యదర్శిత్వ ప్రీతివాసయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద చక్కగ జరుపబడినది.

ఒక విశేషము ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—అమల్లా పుత్రం తాలూకాలోని గోడి యనుపురమందు దుద్రరాజు రామ రాజుగారి నొక గొప్పరాజు తాము జన్మించినది మొదలు బహుధార్మికులై ఆ నేకధర్మకార్యములను చేసి 86 సంవత్సర ములు జీవించి తుదకు బహుజ్ఞ ప్రితో భగవన్నామస్మరణ చేయుచు పరంపరమును పొందినారు. వారు కవిపోషకులు.

25-11-18 తేదీ సోమవారము మొదలు 1-12-18 తేదీ ఆదివారమువరకు కాకినాడయందు ప్రతిసాయంకాలము 6 గంటలు లగాయతు 7 గంటల వరకు గౌతమ దివ్యజ్ఞాన సమాజ మండలమున దివ్యజ్ఞానమతబోధకు లగు చిట్టమూరు రామయ్య పంతులు, బి. యే., ఎల్. టి గారు పారమార్థికధర్మము, జీవ స్వరూపము, దైవము—పురుషయత్నము, స్వర్గము—నరకము, చిత్రకుద్ది, యజ్ఞములు, హిందూమతము—దివ్యజ్ఞానము, అను విషయములను గురించి తెలుగున నుపన్యసించెదరు.

గుంటూరు నందలందు వారుక గామములో గల పార్వత సమాజపు పృథమ వార్షిక సభ భారత బ్రహ్మచరీనారకులగు బతుంతి శేంకట నారాయణగారి యాధిపత్యమున నోర్డు బాలికాపాఠశాలలో 26-తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలవరకు గను. నల్లాది పాఠశాలాధికారుల దైవధ్యానము గూర్చి యా, మద్దిబట్ల గౌరీశంకరాచార్య భక్తిని గూర్చియు ముచ్చటించిరి. సమాజకార్యదర్శు లగు పుల్లెల నారాయణమూర్తిగారు సంవత్సరకార్యనివేదికను జరిపిరి.

ఆంధ్రపరివత్తు వారి యనాదరణ పనుల కీర్తి కతో రాజ మహేంద్రవరమునుండి విశేషము లొకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: రాజమహేంద్రవరమునందలి యార్జునశాలలో సంస్కృతాంధ్రములను నేర్పు పండితులును, వెంట్రుకొనబడిన బరివత్తు రాజులునుండరు. బరివత్తువారును, అనర్థ రాజులము మొదలగు నుత్తమ సంస్కృత గ్రంథములను దెలిసించినవారు, నగు బ్రహ్మకీర్తి యాకుండి వ్యాసమూర్తి శాస్త్రులవారు. రాక్షస నామ సంవత్సరమున స్వర్ణపుత్రు. వీరు పరివత్తులో గౌరవన భ్యులుగానుండిరి. కటా! వీరిమరణమును గూర్చి పరివత్తుచును. బరివత్తువారు కూడి, తమనానుభూతిని. వారికుటుంబము నకుఁగాని పతికలకుఁగాని తెలిపినట్లులేదు. పోసిండు దాని కేమి, కీర్తిశాస్త్రులవారు రచించినగ్రంథము లేనియో, యెన్ని ముద్రింపబడినచో యెన్ని యముద్రితములో, కనుగొని వారి నొక్కొక్క పులిసి, పరివత్తువారు తమ పుస్తకభాండా గారమునందుంచిరా? కీర్తిశాస్త్రులవారు సంస్కృతభారతమును బండ్రొందు చిరస్మరణకుఁగల తెలిసించియున్నారు. ఆగ్రంథమును బరివత్తువారు ముద్రింపలేదన్నను దానికొకపుత్త్రిక నై నను వ్రాయించి తమ భాండాగారమున బదిలీపలుచుట కూడదా?

గోదావరిజిల్లా రాజవోలునుండి మా విశేషము డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—మా తాలూకా అన్ని గ్రామములలోను ప్రతిదినమును వివక్షరము హెచ్చిపోవుచున్నది. ఇంకలో తగ్గునూచనలుకూడ కానినందులకు. పురణములు మిక్కిలి హెచ్చుగానున్నది. వచ్చినవారికి తిరుగుటలేదు. ఈజ్వర మొక జేతనములనున కలగుచున్న దను మాధవీశ్వరమునకు లోనై కొన్నివోట్ల ఉత్సవములు చేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఇట్టి నిరాధారస్థితిలో ప్రజలున్నను, ఆగోస్య దోష్టములు కొంచెమైనను శ్రద్ధ వహించినట్లు కన్పట్టును. గ్రామములనుండి వచ్చు ఆర్థ సాదకులకు చెవి యొగ్గి ఇకముందయినను వారు తగుశ్రద్ధ వహింతు రని నమ్ముచున్నాము.

ధర లనుదినమును విపరీతముగ పెరిగిపోవుచున్నది. తగ్గునూచనలు కల్పించుటలేదు. ధాన్యము బస్తా రు 9-0-0 ల వలకు అమ్ముచున్నది. తక్కిన వస్తువులకూడ హెచ్చుధరల లోనే యున్నది. ప్రజలు చలమల మాడి పోవుచున్నారు. నూలు ధరమాత్ర మీమధ్య కొంచెము తగ్గినది! యద్దవరామ ము మూలమున ధరలు తగ్గినని ప్రజలు సంతోషించుచున్నారు.

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసన 129

(రజస్వర) **ఆటో డియో** (రజస్వర)
సాబునది. కాబడినది.

ఇప్పుటికాలపురుది కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు నువాసనగలది. ఆటో-హోగాని, సారాదాహోగాని, కేర్పబడకలే సిద్ధము చేయబడిన కేరల పుష్పసారము.

నీ కువాలవై కొన్ని బిందువులు చిహ్నకరించినచో, మనోగ్ధమగు. ఈ నూసన నిర్మలమగును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్న సీసా (అర డ్రాం)	సీసా 1.5 కు 0.9-0
మధ్యపరిమాణ సీసా 1-1 డ్రాం	" " 0.12-0
సోకసీసా 2 "	" " 1.4-0
పెద్దసీసా 4 " లేక 1/2 గొన్ను "	" " 2.0-0

వి. పి. ఇప్పుడు బుడ్డి 1-3 0-6-0, 3 బుడ్డుకు 0.14-0 ప్రత్యేకము.

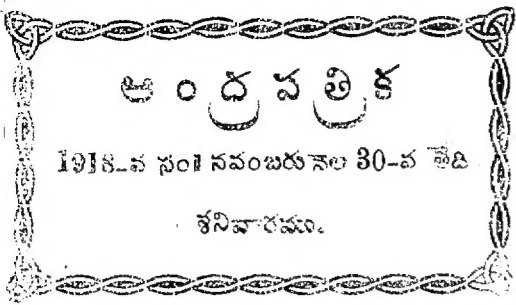
కత్తిల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు క్రలిపాపులలోను బోరకను. ఈ ఆటో-హోగాని నకల వెంట్రుకలవు. కావున, తాము కోరుచున్నది సీసాపై ను, వాడుకైనను ఆటో-డియో అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో-డియోహోగానిగల సులభమైనను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగుకబాటికి వ్రాసినచో అదృశ్యమృత్యుల నువాసనకాదు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోలహోగాని: అంగ్లీయంబియో (జే) అందు కమిషన్ కంపెనీ నెం. 155, బామ్బాయ్ నీడ్, బొంబాయి.

మద్రాసు చీబంటు:—మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, చైవాహాదగోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రాశ్నితః సవలయును.

యుద్ధవిరామము: అనంతరము

యుద్ధవిరామముతో శత్రుదేశములలో ప్రచండ మగు మార్పులు జరిగినవి. యుద్ధ మారంభించిన జర్మనీగాని, ఆస్ట్రీయాగాని, యిప్పుడు పూర్వయానముతోలేవు. రెండు సామ్రాజ్యములును నేడనేక శకలములక్రింద విచ్ఛిన్నములై రాజకరిపాలనమును త్యజించి ప్రజాస్వామ్యప్రభుత్వముల క్రింద మారి నవి. జర్మనీలో కెయిజరుచక్రవర్తి దుష్పరిపాలన మంత మొందుట సంతోషదాయక మయినను, నూతనసంస్థ లాందోళనమున కెడమిచ్చుచున్నవి. జర్మనీలో జరిగిన విప్లవము కృత్రిమ మనియు, తాత్కాలికమనియు, కొందరభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ యూహకు కొన్ని సందర్భము లెడమిచ్చు చున్నవి. ప్రపంచ సంగ్రామ కాలములో నొక రగు హిందెనుబట్టి సేనాని యింకిను. అధికార పదవియందుండి, నూతన జర్మను ప్రభుత్వమును నడుపుచున్నాడు. ప్రజలను నిరంకుశాభిమాను లుగా నొక రగు డాక్టరు సోల్ట్నా రధికారపదవి యందున్నాడు. బవేరియా దేశపు రాజు రాజ్య పదవిని త్యజించియు, తిరిగి దేశమునందే సామాన్య పౌరునిగా కాలము గడపుచున్నాడు. యుద్ధవిరా మపు షరతులకు జర్మను ప్రభుత్వ మొడబడియు, వాటిని కార్యాచరణలో బెట్టుటకు వెనుదీయట యే గాక అవి ఆచరణసాధ్యములు కావని సాకుల బలుకుచు, అమెరికాకును ఇంగ్లండున కును మధ్య అంతఃకలహముల బురికొల్పు ప్రయ త్నించుచున్నది. నిజమాయోచించిన, జర్మనీ షరం తముల నూర్చి నొకవరి తలపోయు వారికి యుద్ధవిరామపు షరతులు కఠినము లని తోచ జాలవు. ఈ షరతులన్నియు తాత్కాలికములే గాని శాశ్వతములు గావు. జర్మనీ తిరిగి యుద్ధ మారంభించి ప్రపంచమును సంతోషపెట్టకుండు టకే యీ షరతులు విధింపబడినవి. ఈ సందర్భ ముల నన్నిటిని యోచించిన, జర్మనీ హృదయము నిజముగ మారిందా యని, సందియము గలుగు టలో వింతలేదు. ఇంటియగాక, కెయిజరు రాజ్య పరిత్యాగము జేసినటుల ప్రకటనమే వెలువడలేదని, వార్తలరుదెంచుచున్నవి. కెయిజరు యుగము తగిన నిర్బంధమునం దుండక, హాలెండులో స్వేచ్ఛగ దిరుగుచున్నాడు. ఏదినము తిరిగి జర్మనీలో ప్రవేశిం చునో తెలియకున్నది. అందుచే, కెయిజరు రాజ్య పరిత్యాగము గావించిరను వార్త బూటకమా? మిత్రమండలి విధించెడి యుద్ధవ్యూహభారమును తప్పించుకొనుట కీ షన్నుగడ బయలువెడలెనా? ఈ సందియములకు సరియగు సమాధానము జెప్పటకు, జర్మనీలోని నిజస్థితి యింకను బహిర్గ తము గాకుండుటచే, వలనుపడకున్నది.

జర్మనువిప్లవ మంతయు బూటక మనుట అతి శయోక్తి యని తలచినను, ప్రస్తుత ప్రభుత్వము సుస్థిరముగనుండి, దేశపరిపాలనమును కొనసాగించ గలదా యను ప్రశ్న యుదయించుచున్నది. ప్రస్తు తమున జర్మను ఛాక్ నులరగు ఎబర్టుగారు, సాంఘిక ప్రజాసత్తాకము, రాజకరిపాలనాస్థానమును పూర్తిగా నాక్రమించినదని తెలిపియుండెను. కాని,

సాంఘికవాదులలో రెండు తెగలు గలవు. స్వతంత్ర సాంఘిక వాదుల వలుకు బడి సత్వరముగ అతిశయించుచున్నది. వీరు, డాక్టరు సోల్ట్నా మొదలగు ప్రజలను పక్షాభిమానులు పరిపాలనా వ్యవహారములలో పాల్గొనుట కంగీకరింపరు. ప్రస్తుతము స్వతంత్ర సాంఘిక వాదులకు ప్రభుత్వమున వలుకుబడి లేనప్పటికిని, వారి వలుకుబడి సామాజికతిశయించుచున్నటుల, తంత్రీవార్తలు దెబ్బబుచ్చుచున్నవి. తిరిగి అంతర్భు ద్ధము ప్రబలుచేమో యని భయపడుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. విషయ మటుండ, కెయిజరు, యువరాజు, మొదలగు వారింకను స్వేచ్ఛ ననుభ వించుచున్నారు. కెయిజరుగారికి, హాలెండు దేశ ములో స్వేచ్ఛ యొసంగుట, అంతర్జాతీయసూత్ర ములకు భిన్నముగ నున్నదని, ఫ్రెంచిప్రభుత్వము వారు డచ్చిప్రభుత్వమువారికి దెలియబరచిరి గాని, శరణాగతులలో నొకరిగ మాత్రమే వారిని జేర్చికొంటిమని డచ్చిప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. కాని, యీ ప్రత్యుత్తరము ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారిని సంతృప్తిపరుపలేదు. కెయిజరు పక్షాభిమాను లింకను జర్మనీలో లేకపోలేదు. కెయిజరుగారు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు చున్నంతవరకు, ప్రతివిప్లవప్రావృద్ధ ముండనే యున్నది. మార్క్సిట్టు సేనాని పెద్దనైపుణ్యమును ప్రోగు జేసి, తిరుగుబాటును పురికొల్పు యత్నించుచున్న టుల తెలియచున్నది. అందుచే సందేహముగియు వంకును. కెయిజరుగారు మిత్రమండలివారి స్వాధీ నములో నుండుట యవసర మగుచున్నది.

మరియొక సందిగ్ధస్థితి నూడ వీర్పడినది. ఆస్ట్రీ యా, జర్మనుదేశములు చిన్న చిన్న రాజ్యములుగ చీలిపోవుటచే దృఢముగా కేంద్రప్రభుత్వ మొకటి లేకుండుట సంభవించుచున్నది. ఒక రాజ్యమున కును వేరొక రాజ్యమునకును తగిన సంయోగము లేనందుచే, వేరొక ప్రశ్న కవకాశ మేర్పడుచున్నది. ఏ రాజ్యముతో మిత్రమండలి సంధి జేసికొన వలయును? ప్రమ్యా, సాక్షిని, బవేరియా, బేడను మొదలగు స్వల్పరాజ్యములతో విడివిడిగ సంధి జేసికొనుట భరిమాసాస్పదముగ నుండును. జర్మను సామ్రాజ్యమున కంతకును తగిన కేంద్రప్రభు త్వము లేకుండుటచే, జర్మనీ యంతటితో సంధి గుమర్చుకొనుటకు వీలు గనుపడదు. జర్మను సామ్రాజ్యపు భారము నంతను నహించి మాటలాడువారు గాన్నింపరు. ఇట్టి చిక్కే ఆస్ట్రీయాలో నూడ గగ్నట్టుచున్నది. మిత్రమండలి వారు విధించెడి యుద్ధవ్యయభారము నెవరు భరించెదరు? ఈ స్వల్పరాజ్యము లన్నియు, ఈ భారమును తాము త్రేక్కముగ భరింపలే మని ఘోషింపవచ్చును. అందుకనియే సెంట్రలు వల్లి సిటీ బోర్డువారిలుల ప్రకటించిరి. “యుద్ధ మంతి మొందిన దను భావ మెట్లడలను వ్యాపించినది. కాని సంధి యంతచేరువలో నున్నను, విజయ గర్వము గాని, సంధివాంఛ గాని విశేషముగ గన్పించుట లేదు. తగిన పరిహారము శత్రువుల నుండి నైకొనబడచేమో యను ఆతురత మాత్ర మెక్కుడుగా గాన్పించుచున్నది.” ఈ సందర్భము లన్నియు, మిత్రమండలి నాందోళనపూరితుల గావించుటయం బాశ్చర్య మెద్దియు లేదు. కాని మిత్రమండలివారిండులకు విచారించ నవసర ముండదు. స్వాతంత్ర్యసంవర్ధనమునకై మిత్రమం డలి సంగ్రామమున ప్రవేశించినది. స్వల్పరాష్ట్ర ములకు స్వాతంత్ర్య మిప్పించినది. శత్రుదేశము లందు నూడ స్వాతంత్ర్యసంస్థాపనలు ప్రతిష్ఠిత మగునటుల జేయగలిగినది. శత్రుదేశ వినాశ మును, మిత్రమండలి యాశించుట లేదు. శత్రు

దేశములందు బెరుగుచున్న, స్వాతంత్ర్యోద్ధీపన మును పెంపొందించుట మిత్రమండలి ధర్మము. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు శత్రుదేశములలోని విప్లవము ధర్మబద్ధముగ కొనసాగి ప్రపంచ కళ్యాణమునకు దోడ్పడునటుల గావింప సమకట్టియున్నారు. మిత్రమండలి వారింట్లకై శత్రుదేశములందే గాక స్వల్పస్వసామ్రాజ్యము లందు నూడ సాతంత్ర్యప్రవర్ధనమునకై కృషి సలుపవలసి యుండును. ప్రపంచమునందలి ప్రతి దేశమునందును స్వాతంత్ర్యము మూర్తీభవించి యున్నపుడు, అంతర్జాతీయ సంఘ నిర్మాణము శుభమును చేకూర్చును. సంగ్రామముల నికమీద తల యెత్తికుండ జేయ గలుగును. సర్వసమత్వ భావమును పెంపొందింప గలుగును. మిత్రమండలి వారి దృష్టియంతయు నికమీద, ఉన్నతాదర్శము లను నెలకొల్పుటకయి కేంద్రీకరింపబడవలెను. స్వల్పపు కోర్కెలను సంతృప్తిపరచు కొనుటకు గాని, కగ తీర్చుకొనుటకు గాని, వారి బుద్ధివైశ ద్యము నంతగ వినియోగించ బనిలేదు. సంధిసభ వారు, ప్రపంచకళ్యాణమును మనసునం దిడికొని, మానవ్రల యభివృద్ధికి తగిన కట్టుదిట్టముల నేర్పరచి వాటిని శాశ్వతముగ నెలకొల్పగలరేని, యింత వరకును జరిగిన ప్రచండసంగ్రామము మానవా భ్యుదయమునకయి, పరిణమించె నని ప్రజ లెల్ల రాసందాధి నోలలాడగలరు.

మెయిలు పత్రికావివాదము

యుద్ధము జయప్రదముగ ముగిసినందులకు భారతీయు లందరు సంతసించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యపతాకమునకు విజయము గలుగుట వారి కెంతయు సంతోషదాయకము. సంగ్రామ విజయము, స్వదేశ స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు రాచబాట నేర్పరచినదని, భారతీయు లుప్పొంగుట సహజము. భారతీయు లీ రీతిన విపరీతముగ సంత సించుట, మెయిలుపత్రికకు రుచింపకున్నది. భార తీయుల సంతసము వారి చిత్తనిధిమమును వ్యక్త పరచుచున్నటుల, మెయిలుపత్రిక గ్రహించినది. భారతజాతి భారతజాతి యని, దేశీయపత్రికలు వలుమారు వ్రాయుట, లేని య సత్యమునకు సత్యత్వము గల్పించుటకొరకని, మెయిలుపత్రిక యూహించుచున్నది. వాదసౌకర్యార్థమై భారత జాతి యొకటి లేదని యంగీకరించినను, దృఢముగా మానసిక సంకల్పముచే నట్టి జాతీయతను నిర్మిం చుట సాధ్య మను రహస్యము మెయిలుపత్రికకు దెలియకున్నది. రక్తసంబంధము గాని, భాషా సంబంధము గాని లేని పలువిధమగు జాతు లన్నియు, వివిధప్రాంతములనుండి అమెరికాలో ప్రవేశించి, అమెరికాజాతి క్రింద పల్లవహరింప బడుచున్నవి. అమెరికా జాతివారని, మెయిలు పత్రిక పలుమారు వ్రాయుచుండును గాని ఇటాలి యను జాతి యని గాని, జర్మను జాతి యని గాని, ఆంగ్లజాతియనిగాని, వాడు మాహసింపదు. కాని, సామూన్యసాంప్రదాయములును, నాగరిక తయ, దేవభాషయు, ప్రమాణగ్రంథములును, పుణ్యస్థలములును, సామూన్యప్రభుత్వమును గల భారతీయులకు ప్రత్యేకజాతీయత గల దనుట, మెయిలు పత్రికకు ఏ పరీతముగ దోచుచున్నది! ఇది యటుండ, ప్రాస్తుదేశ మున జర్మను నైపుణ్యములు తండ్రిపతండ్ములుగ విజృంభించుచున్నపుడు, భారతీయ నైపుణ్యములు శత్రువిజృంభణము నరికట్టి ప్రాస్తుదేశమును సంరక్షించె నని, సైనికాధికారులచే సంగీకరింప

బడెను. భారతీయుల ధైర్యవరాక్రమము లుగ్గడించబడెను. ఇందుకు భారతీయులు గర్వకడులు సహజము. మెయిలు కృత్రిక మాత్ర మిందులకు గినిసి, హైందవ నైతికలు గివెషివద్ద ముట్టడించబడకుండ, ప్రెంచి నైతికములే సహాయము చేసినవి, తృణీకరించుచున్నది. భారతీయుల కాంగ్ల సామ్రాజ్యములో మిగిలిన వారితో బాటు సమాన స్థాన మొసగుచో, ప్రపంచాభ్యుదయమునకై కృషి నలుపుటలో నాయకత్వము వహించగల రని, మొక స్థానికపత్రిక వ్రాయగ, ఇట్టి ఫలితమును తానుగాని ఈ పత్రికగాని తమ జీవితమున వీక్షించి పని మెయిలుకృత్రిక యధిక్షేపించుచున్నది. కాని ప్రపంచములో ననుదినముజరుగుచున్న అద్భుతముగు వింతలలో నిది మొకవింత యనిపించుకొనదు. పోలులును, డెకోస్లావులును, ఆరబ్బులును, ఆఫ్రికా నీగ్రోలును, ఈ తరుణమున స్వాతంత్ర్యము ననుభవించెద రని, మెయిలుకృత్రిక యెనను యూహించి యుండదు. హిందూదేశ మెప్పుడును ఆభ్యాత్మిక శయములను ప్రపంచమునకు వెలిబుచ్చుచుండెను. తత్వసిద్ధాంతముల కోడికరించుటలో, హిందూ దేశమున కే దేశమును మించజాలదు. పాశ్చాత్య ప్రపంచ మంతయు, భౌతిక విజయములలో నభివృద్ధికై ప్రయత్నించుచుండ, ప్రాపంచిక సుఖములు శాశ్వతానందము గొలువజాలవని, హిందూ దేశ మెన్నడును ఉద్ధౌషించుచునే యుండెను. ఆభ్యాత్మికచింతను విడనాడుటచే, పాశ్చాత్య ప్రపంచము మోటుబలముపై నాధారపడి ప్రపంచ సంగ్రామమున దిగినది. కాని సత్యము, ధర్మమే, తుదకు విజయముగాంచు నని ఈ సంగ్రామమున తేటతెల్లమయినది. ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమున, మోటు బలమునకు ప్రాముఖ్య మొసగక, వ్యాధిధర్మములపై నూతన స్పృహ నెలకొల్పవలె నని, పాశ్చాత్యులు యోచించుచున్నారు. ఇందు కొరకే, అంతర్జాతీయ సంఘమును ప్రతిష్ఠించ జూచుచున్నారు. దీనిని బట్టి, ప్రపంచ మంతయు హైందవధర్మము వంకకే, తుదకు మరలవలసి వచ్చినది. అట్టిస్థితిలో, తగిన స్వాతంత్ర్య మొసగినచో, హిందూదేశము ప్రపంచాభ్యుదయమునకై కృషిసల్పి నూతనాశయములను మానవకోటి కొనగననుటలో, వింత ఏమాత్ర ముండజాలదు. కాని, మెయిలుకృత్రికయంతదూర మాలొచింప లేదు. సంగ్రామవిజయము మూలమున, భారతీయులకుగూడ స్వాతంత్ర్యము లభించు నేమో యను భీతితో, మెయిలుకృత్రిక విపాదము జూపుచున్నది.

ఆంగ్లదేశము: ఎన్నికలు

ఎన్నికల గడచిన ఆంగ్లదేశమునందు చలరేగుచున్నటుల తెలియుచున్నది. మూడు కక్ష లిదివరకు ప్రాముఖ్యము గాంచినవి. కోయలిషను ప్రభుత్వ కక్షమువారు లాయడు జార్జి బోనార్లా గార్ల నాయకత్వముక్రింద తమ సభ్యులను వార్ల మెంటున కంప ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రభుత్వాధికారము వీరియం దుండటచేతను సంగ్రామ విజయమునకు వీరు కారకు లగుట చేతను, వీరికి విజయావకాశము లేకుండు గగల పని యిదివరకు తెలిసియుంటిమి. లేబరుపక్షము వారు, కాలచిన్నములబట్టి, విజయము గాంచ వచ్చునని దోచుచున్నది. కాని, విజయమున కవసరముగు చాకచక్యము, నేర్పు, సామర్థ్యము, వీరలవరచికొనిరో లేదో తెలియదు. ఇక లేబరుల కక్షమువారు ఆస్పిక్టరుగారి నాయకత్వముక్రింద ప్రయత్నించుచున్నారు. వీరికి బలము చాల తక్కువ. ప్రతి లేబరులకక్షమువారు గొందరు

చీలి, లాయడుజార్జిగారిపక్షము వహించిరి. లేబరు పక్షము వీరినుండి వీలిపోయినది. ఐరిషు జాతీయ వాదులైనను, వీరికి లోడుగ నుండకుండ, సిక్స్థీను కక్షవారు 155 ఖాళీలకు 100-గురు పోటీదారుల నిలువబెట్టుచున్నారు. ఐర్లెండులో, స్వరాజ్యశయ సాఫల్యము దూర మునకొలదియు, సిక్స్థీను కక్షవారి సాఫల్య మతిశయించుచున్నది. జాతీయ వాదుల పలుకుబడి నానాటికి క్షీణించుచున్నది. ఈ సందర్భముల నన్నిటిజూచిన, లేబరులపక్షము పునరుజ్జీవింపబడునను నాశ కెక్షము లేకున్నది. స్త్రీలు సభ్యులగుట కెక్కుడుగ ప్రయత్నించుచున్నారని, నేటి తంత్రీవార్తలు చెలుపుచున్నవి. స్త్రీస్వాతంత్ర్యోద్యమము విజయము గాంచుట కనేకమగు యడుమలకు లోనై, తనకై నంతను భారబోసిన, క్రిస్టిబెలా పాంఖర్స్టుగారు, పార్లమెంటు సభ్యులకై ప్రయత్నించుచున్నది. హోప్ లను స్త్రీ ఆస్పిక్టరుగారికి పోటీగ నిలువబడినది. అరువది లక్షలమంది స్త్రీలకు ఎన్నికహక్కు లభించుటచే, వీరింద రేపక్షము వహించెదరో యని, ఎల్ల రాతురత జూపుచున్నారు. నూతనముగ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ ప్రయత్నించుచున్న స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వాదినులును, లేబరుపక్షము వారును కలసి కృషిసల్పివెదరని తలంపవచ్చును. అట్టిస్థితి లేబరుపక్షమున కెంతయు బలముకలిగింప వచ్చును. హిందూదేశపు భావిభాగ్యోదయ మీ ఎన్నికల ఫలితముపై కొంతవర కాధారపడియుండును గాన, ఎన్నిక తెలులముగియునో యని భారతీయులు వ్యాకులపడుచుండుట సహజము.

సంధిసభ : భారతీయవర్తకులు

సంధిసభలో ప్రాపంచికవాణిజ్యనిబంధనలు నిర్ణయింపబడును. ఇవి హిందూదేశమునకు గూడ వర్తించునుగాన, హిందూదేశపు వర్తకులకు సంధిసభలో తగిన ప్రాతినిధ్య ముండవలయునని, బాంబాయి వర్తకసంఘమునా రిధికారులకు తెలియబరచిరి. వీరికోర్కెయందు వివరిత మెద్దియులేదు. ప్రభుత్వపక్షమున, సింహగారు వెడలుచున్నారు. స్వదేశసంస్థానాధీశుల కక్షమున బికెనీరు మహారాజుగారు వెడలుచున్నారు. అట్టితరీ, వర్తకులకు గూడ తగిన ప్రాతినిధ్య ముండట యవసరము. ఇటులనే ప్రజలపక్షమున కాంగ్రెసుప్రాతినిధి యొకరుండట ముఖ్యవసరము. అధినివేశ రాజ్యములకు హెచ్చు ప్రాతినిధ్య మొసగబడినది. భారతీయులకు గూడ వారితో సమానముగ ప్రాతినిధ్య మొసగుట యచింతము. ప్రజలీ విషయమై తమ యభిప్రాయముల సభకారులకు వెన్వంటనే చెలుపుట, లాభకరము.

బకింగుహాము కర్నాటికు మిల్లులు

నిన్నటివరకును, యీ మిల్లులు తెరువబడలేదు. యూరపియను యద్యోగులను, కూలీలు గొందరు కొట్టుట, గిర్వామగు కార్యముని ఎల్లరంగీకరించెదరు. వారిని తగురీతిని దండించుట యచితమే. కాని స్వల్పసంఖ్యాకుల నేరమునకు అధిక సంఖ్యాకుల జీవనమునకు ఇంగము గలిగించుట, భావ్యముగ లేదు. నిన్న జరిగిన లేబరు సంఘసభలో, తమ సహాయమునకు మహాత్మాగాంధీగారి నాహ్వానింపవలె నని, తీర్మానింపబడినది. ఈ తీర్మానముచే, కూలీలలో నెట్టి నిరాశ ప్రబలుచున్నదియో వ్యక్తమగుచున్నది. ఈస్థితి ముదురకముందే, యజమానులు దూరదృష్టి జూపి, సామ్య పద్ధతులతో కూలీలను శాంతిపరచి, వారికష్టములను నివారించి, తమ యుదారస్వభావమును వ్యక్తపరుప గోరుచున్నాము.

స్థానికవార్తలు

మాలిషన్ లేపాలు:—మాలిషన్ దీవులకు 2 యు తరములు జనరలు పోస్టాఫీసునందు దేశంబకు 10-వ సాయంకాలము 6 గంటలకు కట్టబడునని ప్రెసిడెంసీ పోస్టు మాస్టరుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

మహాత్మా గాంధీగారు:— నిన్న సాయంకాలము కార్మిక సంఘమువారు చేసిన తీర్మానము ప్రకారము వాడి యాగారు, మహాత్మా గాంధీగారిని, ఇన్నపుకెవచ్చి, కూలీల కష్టముల నివారణ చేయకొరచు నొక తంత్రీవార్తను ఆహుతుకాబాడునకు పంపిరిని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రకవిప్రశంస:— ఆంధ్రకవుల యశరాధ ములను విషయముగూర్చి వివర్ణించుచు, వాడెల్ల మేధా దక్షిణామూర్తి కావ్యిగారిచే గ్రంథము వాయబడినది. ఇందు రామకృష్ణకవులు వ్రాసిన పద్యములను, ఈగ్రంథముపై పండితుల అభిప్రాయములను ప్రచురింపబడినవి. వెల రూ 0-4-0 మాత్రమే!

జయపురము కుమారరాజుగారు:— ఆనరరెండవ లెఫ్టినెంటు జయపురము కుమారరాజుగారు మదరాసు పాలంటియరుగార్డులలో మిలిటరీక్షణ బొందుటకు జయపురమునండి మెన్నటిదినము కలకత్తా మెయిలులో వచ్చి మైలాపురమునందలి నుందరాలయ భవనమునందు బసచేయుచున్నారని యొక విలేఖకుడు మాకు వ్రాయుచున్నాడు.

గవర్నరుగారి సందర్శనము:— వెంట్రుండు ప్రభువుగారు నిన్నటిదినముదయము చేత పట్టులోని పచ్చప్పుకాళాల విద్యార్థి భవనములను దర్శించిరి. విద్యార్థిభవనముల వార్షిక ప్రాసెసరు ముద్రాపూర్ణయ్యగారు, కళాశాధిపతులు ఆంధ్రాస్మిత్తు, మున్నగువారలు ప్రభువుగారికి భవనములయొద్ద స్వాగతిమొసంగి, విద్యార్థిదేశములు, గ్రంథాలయముచికి త్వలయము మొదలగువానిని చూపించిరి. గవర్నరుగారు నేటి యుదయము కైస్తవకళాశాలవారి విద్యార్థి భవనములను దర్శించిరి.

సద్విషయ భక్తజనసభ:— చెన్నపురి, మహా ఆనధానం సాపయ్యకు వీధిలోనుండు చిదంబరాలయములో ఎల్లుండి సోమవారము (2-12-18) రాత్రి 8 గంటలకు ఆభిషేకమహోత్సవమున, పిమ్మట క్రీమాక కందసామి మొదలియారు బి. పి. గారిలన “తిరుప్పావచ్చి”ని గురించి ఉపన్యాసము జరుగును. వర్షముగాయన్న ఉపన్యాసము నిజపబడును.

చెన్నపురి రాజధానీసంఘము

రెండవ సాంకేతిక సమావేశము
నేటి మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకు గోవిందప్ప నాయకునివిధి యందలి “సాందర్యమహల్” భవనమందు వైసంఘముయొక్క రెండవ సాంకేతిక సమావేశము జరిగినది. ఆనరబిలు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారధ్యక్షత వహించిరి. “సాందర్యమహల్” నకు ముందు గోవిందప్ప నాయకునివిధి తోగ్రహణముతో సంకరింపబడెను. అధ్యక్షులు పుష్పమాలంకృతులయి సభాభవనమునకు బ్రాండువాద్యముతోగూడిన డిగ్రెషియో తీసికొనిరావడిరి. సుమ్మకునొద్ద ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులును, సంఘసభ్యులును వారికి స్వాగత మొసంగి సభానివేదికకడకు తీసికొనివచ్చిరి. ఆనరబిలు. బి. ఎన్. కర్మ, రావు బహద్దరు, సి. కల్లకరేశ్వర్, సల్లా, గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, వి. చక్రవర్తి, సెట్టి, దివానుబాద్దరు, పి. కేశవశర్మ, టి. వి. గోపాల స్వామిమొదలియారు, ఎ. రంగనాథంమొదలియారు, డాక్టరు వెంకన్న శతర, సామి. వేంకటాచలంశ్రేష్ఠి, కల్యాణసుందర మొదలియారు మొదలైనవారు సభానివేదిక నలంకరించినవారిలో ప్రముఖులు. వెక్కువంది బ్రాహ్మణేశ్వరసభ్యులు గూడ సభకు విచ్చేసిరి.
హోమ్నియము మీది దైవపార్థసగితము సభాకార్యక్రమములలో ప్రారంభింపబడెను.
పిమ్మట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు ప్రతినిధులకు స్వాగతముసంగుచు తమ స్వాగతోపన్యాసమును చదివిరి.

నేత్రయంత్రగారములు

కూలివాండ్రు సభ

గాంధీమహర్షి కావ్యము

స్వామి సత్యజేవుగారి హితోపదేశము

గురువారమునాడు వాడియాగారు సలహామీద చేయబడిన తీర్మానముల ప్రకారము యంత్రగారములు తెరచి యుంచబడునని తలంచి నిన్నటియందును కూలివాండ్రందరు యంత్రగారములయొద్దకు వెళ్లిరి. కాని యధాప్రకారముగా యంత్రగారముల ద్వారములు మూసివేయబడి యుండెను. కూలీలు నిరస్తావస్థలో మరల గృహములకు వెళ్లిరి.

కార్మికసంఘమువారు సంగతిసందర్భములను విని చాల విచారించి మరొకసభను నిర్వహించుకాలము వెరచుటకు బారవ్వవద్ద చేసిరి. గాంధీమహర్షిగారి శిష్యులు సత్యజేవు స్వామిగారును, వాడియా, లక్ష్మణయ్యగారు, కల్యాణమండల మొదలియ్యగారు మున్నగువారు సభకు వచ్చిరి. సభ కలంక రించిన కూలివాండ్రుసంఖ్య చెప్పనికొరలేదు. గాంధీ మహర్షిగారి శిష్యులను చూచినతరువాత వారి హృదయములలో గలిగినయోగ్యతాము వర్ణింప నలవి కాదు. గాంధీమహర్షిగారు శిష్యునిద్వారా కూలీలప్రముఖులను విని గట్టెక్కించెదరని కిమి ఆశతో నుండిరి.

గాంధీగారికి మహర్షి.

సభాధిపత్యము వహించిన వాడియాగారు, సభాకార్యక్రమములను ప్రారంభించుచు, ఈ మహాసంఘర్షమయమున మహాత్మాగాంధీగారిని మదరాసున కావ్యనిండిన వారు కూలివాండ్రు కష్టస్థితులను కన్నులారా చూచి ఎంతయో సహాయము చేయగలరు కావున, వారి నాహ్వానించుమని కొందరు తమ కొక దంభాస్తు పెట్టుకొనియున్నారనియు, ఇందు విషయమున సభవారి యభిప్రాయ మేమిటో తెలుప గోరిరి.

సభ్యులందఱు కేకగ్రీవముగా మహర్షి నాహ్వానించుట ఆత్యగ్రహర మని అభిప్రాయ మిచ్చిరి.

సభ్యుల కొక ప్రకారము ఈక్రింది తీర్మానము ప్రవేశ పెట్టబడినది.

మహాత్మా గాంధీగారు ఆరోగ్యవంతులుగా నున్నారని కార్మికసంఘమువారు వినుటకు సంశయించుచు, మహాత్మా గాంధీగారు తక్షణమే మదరాసునకు వచ్చి కూలీల కష్టనిర్మూలముల విచారించుటకు, వాడియాగారు మహర్షి నాహ్వానింప కలయు నని ప్రార్థించుచున్నారు.

కూలీలందఱు అంతయును ఉత్సాహముతో తీర్మానము నేకగ్రీవముగ సంగీకరించిరి.

తదనంతరము వాడియాగారు మాటలాడుచు యంత్రగారాధిపతులు కూలివాండ్రుకింకను ప్రవేశమియినందుల కెంతయు చింతించుచున్నారనియు, దీనినిబట్టిచూడ కూలివాండ్రు కష్టములపట్ల యంత్రగారముల యజమానులకు కొంచెమైనను అభిమానములేదని తెలియుచున్నదనిరి. కూలీలు శక్తివంతవలెక చేయవలసిన కార్యచర్యయే చెలరేనియు, మహర్షి గాంధీగారు వచ్చునంతవరకు కొంతమగ నుండుట ఆత్యగ్రహరమనిరి. తరువాత గాంధీగారి శిష్యులగు స్వామి సత్యజేవుగారిని మహర్షిగారి విషయమున కూలీలకు కొంత హితోపదేశము చేయగోరిరి.

సత్యజేవు స్వామిగారు.

సభ్యులందఱు కరతాశక్త్యవలతో నుత్సాహమున చూపుచుండ స్వామి సత్యజేవుగారు, మహాత్మా గాంధీగారు కాంటిని కొరవారనియు, కూలీలు మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద తమ కష్టములను పోగొట్టుకొన తలంపే గల యెడల సత్యకాంతు లనెడు యాయాధముల మూలకముగా వారి కష్టములు నివారణ చేయబడగలరని. చాంపరానలో కూలీలకును, యంత్రగారముల యజమానులకును గలిగిన పోరాటమును గురించి వివరించిరి. ఆచ్చట గాంధీగారికి కూలీలు తమ కష్టనిర్మూలములను చెప్పకొని వారి నాయకత్వముక్రింద తమ కష్టములన్నిటిని నివారణచేసికొనిరి. అటులనే కూలీలందరు వియక్తమత్యముగలవారై ఎన్ని కష్టములకైనను నోవ్వకయెడల గాంధీగారు వారికి సర్వసహాయము చేయగలరని స్వామిగారు నడిచిరి.

తరువాత వాడియాగారు తీర్మానముప్రకారము గాంధీగారికి వెంటనే తంతి నిచ్చెదమనియు, యంత్రగారములు నేడైనను తెరవబడకపోయినయెడల, తాము ముందుచేయవలసిన కర్తవ్యమును నేడు సాయంకాలము మరల నొక సభచేసి ఆలోచించెద మనియు నడిచిరి.

అంతటితో నిన్నటిసభ ముగిసినది.

న్యాయస్థానవార్తలు.

కొత్తన్యాయవాది

నిన్న ముఖ్య న్యాయమూర్తులు వారెను, న్యాయమూర్తి నేపీయగార్లు కె. వెంకటరామరాజు గారిని ప్రాకార్యురకీలుగా చేర్చుకొనిరి.

* * * *

కాకినాడ కేసు

(న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారివద్ద)

డాక్టరు స్వామినాథము, నురుశేటి అప్పారావుగార్లు కాకినాడ కేసుమేజిస్ట్రేటుగారి యాత్రువును రద్దుచేయజేయదు న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారియొద్ద దరఖాస్తును పెట్టిరి.

కాకినాడలోని యొక ధనాధ్యులగు మల్లాది ముబ్రహ్మణ్యము అనువారి స్త్రీలుమెంటుప్రకారము ఎన్. ముబ్బరాజుగారు హాజుకేసునందు పాలుగొనివారని కాకినాడ కేసుమేజిస్ట్రేటుగారిచే ప్రాసిక్యూటు చేయబడిరి. ముబ్బరాజుగారు జిల్లా జడ్జిగారిచే విచారణ చేయబడి నిర్దోషు లని తీర్మానింపబడి విడుదల చేయబడిరి తరువాత ముబ్బరాజుగారు తనమీద ఆబద్ధపునేరము తెచ్చించుటగాను, మల్లాది ముబ్రహ్మణ్యమును ప్రాసిక్యూటు చేయజేయమని సలు మేజిస్ట్రేటుగారియొద్ద కేసుతెచ్చిరి. కేసును జిల్లాజడ్జిగారు విచారించి మల్లాది ముబ్రహ్మణ్యము తెచ్చినకేసు ఆబద్ధమని తీర్పు చెప్పినందున వారిని ప్రాసిక్యూటు చేయుటకు జడ్జిగారియంత్రువు అనగమని ముబ్రహ్మణ్యముగారి పక్షమున వాదించబడినది. కాని కేసు మేజిస్ట్రేటుగారు జడ్జిగారి యంత్రువు అనగరము లేదని తీర్పుచెప్పిరి.

న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యగారు న్యాయరీత్యాసలు మేజిస్ట్రేటుగారు కేసునందు తీర్పుచెప్పబడిన పోయినవారని వారియంత్రువును కొట్టివేసి, సరియైన ఆధికారులయొద్దనుండి యంత్రువు పొందినంతవరకు ముబ్బరాజుగారు ముబ్రహ్మణ్యముగారిమీద కేసుతెచ్చుటకు వీలులేదని తీర్పుచెప్పిరి.

* * * *

కాకినాడ పురపాలకసంఘము.

(ముఖ్యన్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి నేపీయగార్లవద్ద)

నిన్న కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారు, న్యాయమూర్తి కవుట్సుట్రాటరుగారు సంఘమువారి కేసువిషయమున ఇచ్చినతీర్పుమీద చేసిన అపీలును న్యాయమూర్తులు విని తీర్పు చెప్పిరి.

క్లాన్లెక్ స్టీమరు కంపెనీవారు, వృత్తిపన్ను రీత్యా తాము కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారికి చెల్లించిన ధనమును తిరుగ వాపసు చేయజేయమని కొంతకాలముక్రిందట మొదలవారు తెచ్చిరి. కాకినాడ కేవుకు కంపెనీవారి స్టీమరులు వచ్చుచు, సామానుల ఎగుమతి చేసికొనుచున్నను, అంతకు ముందు చేసికొనబడిన కంట్రాక్టుప్రకారము సామాను ఎగుమతి చెప్పపురిలోని గార్డుకు ఉద్దుద్రాపు కంపెనీ వారియొక్కయు, ఇరికంపెనీలవారి లెక్కలలో వ్రాయబడుచుండినది. కావున కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారు వృత్తిపన్ను సమమీద విధింపబడుదని స్టీమరు కంపెనీవారివాదము.

కాకినాడలో కంట్రాక్టులు చేసికొనకపోయినను, స్టీమరు కంపెనీవారు ఏజెంట్లు వారూచాలమీద సంతకములు చేయుచున్నారు. ఇది కాకినాడ పుర యావరణములోవారులు కర్తవ్యము చేయవలయుట రుజువు. కనుక తాము వృత్తిపన్ను కంపెనీవారిమీద విధించుట న్యాయ మని పురపాలకసంఘమువారి వాదన.

ఈ వాదమును వినిన న్యాయమూర్తి ట్రాటరుగారు కంపెనీవారివాదన ప్రకారము తీర్పు చెప్పి, పురపాలకసంఘమువారిమీద ధనమును వసూలు చేసికొనుటకు డిక్రీ నిచ్చియుండిరి.

న్యాయమూర్తులు అపీలుమీద తీర్పు చెప్పుచు ఈ విషయము చాల సందిగ్ధముగా నున్నదనియు ప్రభువుల సభ వారు గ్రేయంగరు, గఫెలకేసులలోను, ప్రివీకౌన్సిలువారు లోను, క్రిప్టమనులు, వృత్తిపన్నుల కమిషనరుల మీద తెచ్చినదావామీద ఇచ్చిన తీర్పులనుబట్టి యీ దావామీద తీర్పు చెప్పవలసియుండు ననిరి. వృత్తిపన్ను, వాణిజ్యము చేయ నడి న చోటు ననుండి న వారి కర్తవ్య నుండి వసూలుచేయవలయునా, లేక న్యాయపరమగునా కంట్రాక్టుచేయబడిన ఫలమునుండి వసూలుచేయవలయునా అను ప్రశ్నలను విచారించవలయు ననిరి. ఈ ప్రశ్నలను ఈ

దావాకు అనువర్తింపజేసినయెడల స్టీమరుకంపెనీలవార నేకులు ఉద్దుద్రాపు కంపెనీ వారియొద్ద కంట్రాక్టులు పుచ్చుకొని సామానుల ఎగుమతి దిగుమతుల చేయుచున్నారని విశదము కాగలదు. కాకినాడలో కాక్రామాలో సంతకములు చేయబడిన సరకుల వైకము చెల్లించబడినను, కంట్రాక్టులను కార్యరూపమున పెట్టుటకు ఇవంతయు జరిగినవనిరి. అందువలన తాము న్యాయమూర్తి ట్రాటరుగారి తీర్పుతో నేకీభరించి, అపీలును కొట్టివేయవలసినదనిన న్యాయమూర్తి.

ఎం. వెంకటసుబ్బారావు, ఎస్. రాధాకృష్ణయ్యగార్లు కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారి పక్షమునను, కింగు అండు వెట్టిజిల్ల నూచనల ప్రకారము చెప్పియు, పండాల్ గార్లు, కంపెనీవార్ల పక్షమునను అపీలులో పనిచేసిరి.

—:—:—

యుద్ధవిరామవిజయోత్సవము.

(ఒక విలేఖరునియొద్దనుండి)

చెన్నపురి రైలువే మెయిలు సర్వీసువారు 27-వ తేదీని యుద్ధవిజయోత్సవమును జరిపిరి. నూపరింపెండెంటు దిన దయాళునాయకు బి. ఏ. గారు యేర్పాటు లన్నిటిని చేసిరి. 27-వ తేదీ యుద్ధయమనందు చాలమంది వైవప్రార్థనలను జరిపిరి. 800 వంటి బీదలకు ఆన్నప్రదానము చేసిరి. ఆ భుజించినవారియందు మెయిలు సర్వీసులో పనిచేయు యువ గలరు. అన్నదానము విషయమై నూపరింపెండెంటు చాల శ్రద్ధవహించిరి. ప్రతివాడికిని మృష్టాన్నమును కట్టించిరి. పూస్తాఫీను వారిరివరకు నిట్లు జరిపియుండినట్లులేదు.

సాయంకాలమునందు చెన్నపురి రైలువే మెయిలు సర్వీసు ఇనస్పెక్టరు డి. రామయ్యనాయకుగారు టీపార్టీని జరిపిరి. ఉద్యోగులు ప్రేక్షకులు మున్నగువారిందరును భవనమునందు నూడి విందరిగించిరి. తదనంతరము ఎ. డివిజనునూపరింపెండెంటు యాజమాన్యము క్రిందను సభిజరిగినది. చాలమంది వక్తలుపర్యవసించిరి. భవన మతిమనోహరముగ నలంకృతమై యుండెను. విద్యుద్దీప్తికలతో భవనము ప్రకాశించుచుండెను. ఆంగ్ల సామ్రాజ్య ధ్వజములు ప్రతిష్ఠితములై యుండెను. నుందరాక్షరములతో "దేవుడు రాజును రక్షించుగాక" చక్రవర్తి చిరంజీవి యై యుండుగాక" యని వ్రాసిన ఫలకములతో గోడల నలంకరింప జేసిరి.

చాలకాలము సార్వరగ పనిచేసి మొన్ననే పీఠము పుచ్చుకొనిన ఆసనల్లామహస్వేను గారికి నూపరింపెండెంటు గౌరవార్థముగ నొక బెండి గుణువుత్రయము నిచ్చిరి.

ఉత్సవమునకు సంబంధించిన ఖర్చులను భరించిన రైలువే మెయిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు వందనీయులు.

చక్రవర్తి సభిసందించుచు వార్తనంపుటకు నిర్ణయించిరి. సభ రెండుగంటలు జరిగినది. రాత్రి 10 గంటలతో కార్యక్రమము సమాప్తమైనది.

* * * *

బ్రహ్మపురమున విజయోత్సవము

సంగ్రామవిజయోత్సవ మిసెల 28 వ తేదీని బరంపురమునం దత్యంతజయప్రదముగా జరుపబడెను. పురములోని బారవ్వు మైదానముపై ప్రత్యేకముగా నీ యుత్సవము కొరకు కూలీపటాలము వారిచే నిర్మింపబడిన విశాలమైన పందిరి మిక్కిమండలివారి పతాకములచే సర్వంతమనోహరముగా నలంకరింపబడెను. మండలములోని ప్రభుత్వోద్యోగులెల్లరును విచ్చేసియుండిరి. కలక్టరు. సి. బి. కాక్రెగ్ ఎమ్. ఏ. బి. సి. ఎస్., సి. బి. డి; గారధ్యక్షత వహించిరి. దర్బారు పౌరసభమున వారు, యుద్ధచరిత్రము సంతయును సింహవలోకన మొనరించుచు బుగ్గసరించిరి. పిమ్మట జిల్లా బోర్డు ఉపాధ్యక్షులును, మండలములోని తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షులును, బారు, మండలసంఘముల అధ్యక్షులును, పురపాలక సంఘముల చైర్మనులును, విద్యాలయముల ప్రధానోపాధ్యాయులును గల ప్రముఖవర్తముచే కలక్టరుగారి కొక యభివందనపత్రము సమర్పింపబడెను. దానికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వారు యుద్ధమున కమూల్యసహాయ మొనర్చియుండిన గంజాము మండలమునకు ప్రత్యుత్తరమువారుకృతజ్ఞులని నడిచిరి. పురమునందలి కర్తక రాకుమారులను, వడిక్ శ్రేణులను, ఉదారులను, సుప్రసిద్ధులను నగు కీర్తి ఇందులూరినరసింహ శ్రేష్ఠిగారిచే రెండువేలమంది బాలబాలికలకు మిఠాయిలు పంచిపెట్టబడెను. అన్నదాన సమాజము వారిద్వారా దిగుమతివారు పడునెడువందల నిరుపేదల కన్నదానమును గావించిరి. సాయంత్రము మైదానముపై కీర్తిదానినోదములు జరిగెను. తదనంతరము ప్రత్యేకముగా టాట్నూనుండి పరుమాడు వందల రూపులకు గొని తెబడిన బాణసంచా ప్రదర్శింపబడెను.

Post War Priority. Work Which has First Claim.

LONDON, November 28.

Mr. Addison, Minister in charge of Reconstruction, on the advice of the Council on Post-war Priority, announces that the following classes of work will have first claim upon raw materials and the producing capacity released from war work, namely repair of existing machinery in the United Kingdom, maintenance and repair of railways, roads and docks, ship-building, repair of merchant ships, manufacture of agricultural, mining and textile machinery used in the public utility services in the United Kingdom and the manufacture of approved orders placed by the governments of the Dominions and the Allies.

General Demobilization. Not Yet Begun.

LONDON, November 27.

The Admiralty, War Office and Air Ministry have issued a reminder to the public that the general demobilization has not yet begun and that the Naval and Military situation does not admit of any general release of men from the forces. When general demobilization does begin priority will be given to officers and men who have definite employment awaiting them. However, a strictly limited number of men will be released before general demobilization for "Pivotal" industries and professions which include agricultural machine-makers, agriculturalists, boot makers, brick-makers, cement-makers, builders, miners, wharvesmen, food-makers, paper-makers, railwaymen, ship-builders, ship brokers, over sea commercial agents accountants and architects.

A Prince Killed.

LONDON, November 29.

Prince Antoine of Orleans has died as the result of a flying accident on Tuesday while bringing despatches from France.

Lord Brassey's Estate.

LONDON, November 24.

The Late Earl Brassey left unsettled property valued at 1,348,05 sterling, of which thirty thousand is left to Lady Willingdon and the remainder to his son, the present Earl, who also receives the yacht "Sunbeam." (Lord Brassey is the father of Lady Willingdon.)

Mesopotamia to be Developed by Britain.

LONDON, November 24.

Speaking at Wolverhampton, the Premier referring to the new countries to be developed said:—Mesopotamia was once a great Empire, but was now desolate and ruined owing to bad Government. If good government were provided Mesopotamia would be as rich as it ever was and it was the duty of Britain to see that it was so.

Holland

Dutch Premier's Explanation.

LONDON, November 27.

There is a great delay to telegrams from Holland, but the cause is unknown. The latest received from the Hague is dated 20th November reporting the debate in the Second Chamber on the recent attempt at a revolution about which the news in London has been meagre, although it is quite clear that the attempt was abortive. The Premier after promising certain urgent social reforms referred to the question of the ex-Kaiser saying that Holland was only according her traditional hospitality to a refugee.

Russia

Russian Currency and British Help.

LONDON, November 26.

In view of the confused state of the currency in Northern Russia the British Government has decided to assist the Provisional Government in that area in establishing a new rouble currency at a fixed rate of exchange of forty roubles per pound sterling. An experienced British financier has been appointed to supervise and the control office of conversion established at Archangel.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE)

Delhi

The Viceroy at Bharatpur.

DELHI, November 29.

The following is His Excellency the Viceroy's speech at the investiture at Bharatpur on the 28th instant:—

One of my most valued privileges as Viceroy is my close association with the Ruling Princes and Chiefs of this great country.

It is natural therefore that I should take the first opportunity that has occurred during my tenure of office of investing a young Maharaja with the power of administration of his State and I do so the more gladly in the present case because I already enjoy Your Highness's personal friendship and am deeply interested in your career. The Government of India are the trustees and guardians of the Indian States during minorities and in Bharatpur the period of our administration on behalf of Your Highness has been a long one. You succeeded to the Gadi on the 27th August 1900 but for five years previously the management of the State had been conducted under the supervision of our officers. The time has now come to give an account of our stewardship of some 23 years and I rejoice to think it is one of which we may well feel proud. A new settlement of your land revenue was begun by Mr. (now Sir) Elliot Colvin in 1896 and was completed by Mr. (now Sir) M. O'Dwyer in 1902. The revenue system of the State was reorganised, cesses were defined and all oppressive imports were abolished.

Irrecoverable arrears were remitted and the new annual demand of some Rs. 21½ lakhs has since been realised punctually and without hardship from the cultivators whose general condition has steadily improved. Tanks and canals have been developed, 114 new works in all being constructed and some 200 additional square miles of territory being brought under irrigation. Besides the large water revenue accruing to the State, the indirect benefits from irrigation are incalculable and are reflected in the general prosperity of the people. Co-operative credit societies, the only real remedy against agricultural indebtedness, have made a successful beginning. They now number 69 with a working capital of 1½ lakhs. I am sure that Your Highness will foster and encourage a movement so full of benefit to your people. Road Communications have not been neglected and over 100 miles of 1st class metalled roads have been constructed throughout the State. Public health has received due attention. All the large towns have well-equipped dispensaries. In the Victoria Hospital built at a cost of Rs. 4½ lakhs Bharatpur has one of the finest medical institutions in Rajputana and sanitary measures taken within the last few years have improved the once deplorable vital statistics of Bharatpur to a degree which compares favourably with the most health city in the United Provinces. The police have been reorganised and for the last 10 years have been a model of what a State police should be. The work of the courts both civil and criminal has been revived and redistributed leading to a more speedy despatch of judicial business. The Imperial Service Troops raised by His Highness Maharaja Jaswant Singh in 1890 have not been allowed to deteriorate in number or quality. In 1890 it was decided with the concurrence of the Government to substitute a transport corps for the Imperial Service Cavalry Regiment. The transport saw Service on the Tibet expedition in 1904, and the high reputation won there has received new lustre from its splendid work in the present war. The Imperial Service Infantry went straight to East Africa in 1914 and much credit for its distinguished record in that campaign must be given to the State administration that spent money liberally to secure its efficiency and to prepare it for active service in the preceding years. Education too has prospered. The number of children receiving instruction has more than doubled since 1900. Instead of one English School there are now three including one for the sons of Sardars and Thakurs. Secondary schools have risen from 12 to 17 and village schools from 77 to 108. Special efforts have been made to obtain trained teachers so that the quality of the teaching should keep pace with the quantity. The State finances have been carefully husbanded. Despite heavy extraordinary expenditure on marriages, trips to Europe, Your Highness's new palace and other unavoidable items and the necessarily higher cost of improved administration in many State departments the not invested balances of the State after deducting outstanding liabilities have risen from Rs. 10 lakhs to Rs. 26 lakhs. Your Highness will doubtless agree that this record is eminently satisfactory. It seems to me that it fully justifies the system of administration which was adopted for the minority, namely control by a State Council of Indian Sardars and officials under the general supervision of the Political Agent. Our minority administrations are sometimes criticised for aiming too much at the standard of British India and for anxiety towards reform and improvement by which it is alleged that old spirit of the State administration tends to become lost and the ties between the Prince and his subjects are liable to be loosened. I am happy to believe that Your Highness will not think that anything of this kind has happened in Bharatpur. It is true that the reorganisation of your more important departments has made your administrative machine more suited to modern methods of Government, but in the others the old world forms remain and change has been limited to a reduced expenditure and a closer control. If more is required it will be for Your Highness to carry it out. Much remains as it did under the rule of your revered and distinguished grandfather His Highness Maharaja Jaswant Singh and where he had approved there has been no attempt to change or to decide case otherwise than by his precedents. As a result, the general character of the administration remains unaltered in Bharatpur and I am glad to be assured that the ties of affection and respect that bind Your Highness and your people together are as strong as ever they were. Your Highness, it is no light burden that you are now to take up. Your powers in matters of internal administration are very wide and involve a heavy responsibility to God and to your people for the discharge of which a high sense of duty and untiring industry is required. Your Highness will always, I trust, have the assistance of capable officials, but the power of guidance and control will lie in your hands and the success or failure of your rule will depend upon how you use it. I have every confidence that Your Highness will rise to the level of your high office. You have had an admirable training. First and foremost you have enjoyed the watchful and loving care of a mother whose sole desire has been to make you a true friend of the British Government and worthy of the best traditions of your State. You have been taught at the Mayo College under the stimulating guidance and influence of Lieutenant Colonel Waddington. You have been to England and learned something of public school spirit at Wellington College. You have had precept and example from private tutors of ability and character and finally you have for 18 months been in charge of many of the State departments and have learned something of how to sift the true from the false, of when to support your officials and when to take your own line, and above all of the importance of prompt despatch of business if the wheels of administration are to run smooth.

The Days of Autocracy Gone.

The stirring times in which we live and particularly the events of the past few months have emphasised the danger that attends the exercise of autocratic rule without proper regard to the interests of the people. In the vast majority of the countries of the world the realisation of this danger has led to the substitution of government by the people for the uncontrolled authority of an individual sovereign. The rulers of the Indian States in virtue of their protection by the British Government enjoy an unusual degree of personal control over the welfare of their subjects and the responsibility that lies upon them is correspondingly great. I feel confident, Your Highness, that you will always bear in mind this high responsibility and I need not assure you that I myself and the officers serving under me, will always be ready to help you to discharge it in the best interests of yourself, your people and of the British Empire.

The Viceroy at Bharatpur.

His Excellency's Banquet Speech.

Viceroy's Camp, Delhi, November 29.

The following is H. E. the Viceroy's Banquet speech at Bharatpur on the 28th instant:—

Maharaja Sahib.—In the first place let me congratulate Your Highness and also Her Highness the Maji Sahiba and the people of Bharatpur very heartily on your restoration to health after the severe illness through which you have passed. It was a great relief to me when the daily bulletins which I received showed that the dangerous symptoms had abated and that Your Highness was making normal progress towards recovery. As Your Highness has recalled I have twice already been your guest so that your remarkable and historic capital and the excellent shooting which the Jhels in its vicinity provide are well known to me. It is a particular satisfaction to me however that I have been privileged to-day to invest Your Highness with powers of administration on attaining majority. I am indeed sorry to learn from Your Highness that the failure of the rain has been so serious and that the shadow of famine already lies upon the land. I applaud Your Highness's decision to curtail in every possible way the expenditure which so important an occasion would otherwise have demanded and to reserve your energies and resources for the trials which will have to be faced in the coming year. The task confronting Your Highness during the long rainless months ahead will be a heavy one and I deplore that it should fall upon you at the outset of your rule. Government departments and officials will do all in their power to render help to Your Highness's administration and you will have the full benefit of the organisations and schemes which we are forming to deal with the scarcity and distress which are unfortunately to be anticipated in many areas. It will fall to Your Highness however to cheer and hearten the workers in your own state, to comfort the sufferers and to devise plans for the wise and cautious administration of relief. Your Highness will, I know, do your best to alleviate the distress both of men and beast and will look forward to the time when as the reward of your endeavours Your Highness will see the cultivator once more behind the plough full of good courage and determination, able to win his living once more from the soil. Most rulers and administrative officers in India learn sooner or later the many painful lessons which famine has to teach, but they emerge from the struggle gainers in wisdom and sympathy of the people. I have every confidence that Your Highness will courageously endure this test of nerve and capacity and that you will gain a fitting reward in the undying affection of those whom you have protected and strengthened. The State finances are, I know, somewhat hampered by the obligation which the Durbar have so readily and generously undertaken in connection with the war but the struggle has, thank God, victoriously ended and I am certain that the outlay has been made with Your Highness's approval and in many cases at Your Highness's own suggestion. It must be a great satisfaction to Your Highness to know that the money has been spent to the every best advantage. The reputation won in the field by the Bharatpur Imperial Service Infantry and the Imperial Service Transport Corps is second to none. They have shown that the spirit of valour and constancy for which the Bharatpur troops were famous 10 years ago still burns as brightly as ever. I congratulate Your Highness upon their reputation and exploits which have been recognised both in many despatches from the front and by the special thanks of the army council in England. I am especially pleased to hear of the high place taken by Bharatpur in the recruiting figures for Rajputana. Here also you have given the Government valuable assistance at a time when men were very urgently wanted. I look forward to welcoming Your Highness at the forthcoming conference of ruling Princes and Chiefs at Delhi and I am sure that you will find the discussion both interesting and instructive. I was pleased to hear Your Highness's remarks on your friendly relations with the past and present political officers. I trust that these happy relations will always continue and that Your Highness will realise that I and my officers are friends who are ready to help you whenever and wherever you require our assistance.

I am especially gratified to know that Your Highness appreciates the efforts of those officers, who whether upon the State Council or in subordinate posts, have laboured so loyally and unselfishly for the success of the administration and for your own upbringing.

I thank Your Highness for your kind reference to my wife in all her efforts for the relief of suffering in the war and for the good of Indian womanhood. She has known that she can count on the enthusiastic support of the wives, mothers and daughters of the Princes of India. Eminent among these noble ladies is the Maji Sahiba of Bharatpur whose virtues and labours have been recognised by His Majesty by the high distinction of the Crown of India. This must indeed be a proud and happy day for Her Highness when after 19 years of loving care and anxiety she sees her son assume his high responsibilities under the fairest auspices. It will be her prayer as it is mine that the bright promise of to-day may be amply fulfilled. Ladies and Gentlemen, I ask you to join with me in drinking long life, health and prosperity to the Lieutenant His Highness Kishan Singh Bahadur Maharaja of Bharatpur.

Bombay

Distress and Famine in Bombay.

His Excellency The Governor's Speech.

BOMBAY, November 29.

H. E. the Governor presided this evening at a huge meeting held in the Town Hall to draw attention to the need for co-operation in the measures for the relief of distress through famine conditions in the presidency and made an important speech on the subject. He began by expressing his thanks for the help which the citizens of Bombay had constantly given him during his Governorship and proceeded to appeal for voluntary help to assist the Government in protecting the lives and health of poorer citizens in the crisis now to be faced through the failure of rains. He then read extracts from a statement prepared for him showing in detail the state of affairs throughout the presidency and the measures taken to meet the conditions so far as they have already developed. They showed the

కీర్తిమయియైన గోపాలకృష్ణ గోకవిగాఁగి చ ౩
రంగుల చిత్ర వటుము
ప్రతి 1-6 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
సి. పి. ఇరవయ్య ప్రవేశము.
అంగ్లభాషాత్రికా కార్యాలయము,
హార్టి బాక్సు 212 మదరాసు.

భరతపురమున

రాజప్రతినిధిగారి ప్రసంగము.

28-వ తేదీని భరతపురమున సంస్థానాధిపతికి రాజ్యమును స్వాధీనపరచుచు రాజప్రతినిధిగారి కిటుల నుడివరి. రాజప్రతినిధిగారు శ్రీశ్రీమహానందలి సంస్థానాధిపతుల సహవాస గౌరవము నేనధికముగ బడయగలిగితిని. నేనీపదవి యందుండగ సంస్థానాధిపతికి రాజ్యమును స్వాధీనపరచు సంకల్పము నాకు కలుగుట కిదియే ప్రారంభము. అందులో నాకు భరతపురము మైనది మహారాజాగారు పరమమిత్రులగుటచే వారి శ్రేయమును నేనధికముగ కోరుచాడనుగాన నాకీ సంతసము మరలకలుగుననుయ్యెను. సంస్థానాధిపతులు మైనదిగా నున్నపుడు ఇండియా దొరతనము వారా బాలురకు సంరక్షకులుగ నేర్పబడుదు. మీకు ప్రాజ్ఞత రాజ్యమును చాలకాలము దొరతనమువారు పాలింపవలసిన భరతపుర సంస్థానమును పరిపాలించి. 27-8-1901 తేదీన, మీకు రాజ్యాధికారము కలిగినది. అంతకు పూర్వము నీ పరిస్థితులు ప్రభుత్వాధికారులే సంస్థానమును పాలించిరి. మొత్తము 28 వత్సరములు దొరతనమువారు సంరక్షకులుగా పాలించిరి. ఇప్పుడు తెక్కల సమగ్రించబడిన సమయము కలిగినది. 1896 లో ఎలియట్టుగారు శ్రాత్రాగభూమిశిస్తునిర్ధారణ ప్రారంభించిరి. దానివల్ల (ఇప్పుడు 50, ఎం. బి. డ్యూరు) గారు 1902 లో పూర్తిచేసిరి. రివిన్యూనిధానము సరిచేయబడినది. పన్నులు నిర్ణయపడినవి. బాధకరములగు శిస్తులన్నియును తగ్గించబడినవి. రానిపోనివాటిని తొలగివేయబడినవి. ఇప్పుడు పాటు 21½ లక్షల అదాయము కలిగి పది సంవత్సరములు చేయబడుచున్నది. వ్యవసాయకులస్థితి బాగాడినందున వారు విద్యలు తేకుండ కిస్తు నిచ్చివేయుచున్నారు. చెరువుకాలులు మరారుతున్నవి బడెను శ్రాత్రాగ 114 జల స్థానము తేర్చుపబడినవి. శ్రాత్రాగ 200 చదరపుమైళ్ళు భూమిని సాగుబడికి తేబడినది. నీటితీరున సంస్థానమున కధికముగ లభించుటయే గాక నీటిపారుదలవలన సంస్థానమున కర్మిధికమగు లాభము కలిగినది. ప్రజల శ్రేష్టతము కలుగుట కవకాశ మైనది. వ్యవసాయ దారుల బులుబాధను తొలగించుటకు ముఖ్యైక సాధనములగు పరపతి సహకార సంఘములు బాగుగా పనిచేయుచున్నవి. ప్రస్తుతము 69 సంఘములు అయి 25 కేల మూల ధనముతో పనిచేయుచున్నవి. మహారాజాగారి రక్షణసరకును సహకార కాఖను బాగుగా నభివృద్ధిపొందియున్నది! సంస్థానమున 100 మైళ్ళు పొడుగున చక్కని మెటలర్జిడ్డు వేయించబడినది. ప్రజల ఆరోగ్యాభివృద్ధికి మంచి ఏర్పాటులు చేయబడినవి. పెద్దపట్టణము లన్నిటియందును సంపన్నములగు వైద్యశాల తేర్చుపబడినవి. 4½ లక్షల వ్యయపడి భరతపురమున విక్టోరియా వైద్యశాల నిర్మింపబడినది. రాజపుత్రస్థానమున నిట్టి వైద్యశాల మరెక్కడలేదు. పారిశుధ్యమునుగూర్చిన ఏర్పాటు వలన మరణముల సంఖ్య చాల తగ్గినది. సంయుక్త రాష్ట్రములందా రోగ్యవంతులగు నన్ని పట్టణములలోను సమానస్థితి కలిగినది. పోలీసుదళము గత 10 వత్సరములనుండియు అనుకూలస్థితియందున్నది. క్రిమినలు సివిలు వ్యాయస్థానములలో తీర్పు లాలస్యములేకుండ నీయబడుచున్నది. 1890 లో జన్మతెనింగు మహారాజాగారి తేర్చుచిన భరతపురము నేనధికముగా ప్రాత్యక్షమున నిలుపబడినది. ఆశ్చర్యదళమును కొక సహాయకదళము నేర్పరుచుటకు 1890 లో నిశ్చయింపబడినది. ఆసన 1904 లో జిల్లాలులో క్లాసునియముగా పనిచేసినది. ఈయద్దమున గూడ నాసేన అద్భుతముగ పనిచేసినది. 1914 లో నాసేన దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లి నది. దొరతనమువారి సేనకు ధనమును పుష్కలముగ వ్యయపరిచి. విద్యార్థుల సంఖ్య 1900 మొదలు ద్వీగుణ మైనది. వెనుక ఆంగ్ల పాఠశాల ఒకటి మాత్రమే యుండెను. ఇప్పుడు ఆంగ్ల పాఠశాలలు రెండును స్వయంల కామారుల బిడ్డల కొక ఆంగ్ల పాఠశాలయను ఏర్పరుపబడినది. మాధ్యమిక పాఠశాలలు వెనుక 12, ఇప్పుడు 17 నున్నవి. గ్రామపాఠశాలలు వెనుక 77, ఇప్పుడు 108 ఉన్నవి. అభ్యాసపరిక్ష నిచ్చిన యుపాధ్యాయుల తేర్పుపబడిరి. వివాహములకును యూరోపుదేశ ప్రయాణములకును నూతన రాజప్రాసాద నిర్మాణమునకును అవకాశములగు నితర విషయములకును అత్యధికముగ ధనము వ్యయమైనది ప్రభుత్వకాఖలకు వ్యయమధికమైనది సంస్థానమువారి కియ్యలపడిన ఋణములపాను ఇప్పుడు నిలువ 26 లక్షల తూపాయలు. వెనుక 10 లక్షలు మాత్రమే. ఇది

చాలసంతృప్తికరమని మహారాజాగారు తలంపగలరు. ఇండియా దొరతనమువారు ఏ కంటు పరిశీలనముక్రింద స్వయంలును ఉద్యోగులును సంఘముగ నేర్పడి పరిపాలనమును సాగించిరి. సంస్థానాధిపతుల బాల్యమున దొరతనమువారు సంస్థానములను పరిపాలించుటలో బ్రిటిషుపద్ధతుల నధికముగ తెచ్చివెట్టి ప్రాచీనవిధానమును పూర్తిగా మార్చివేసెదనని కొందఱు తేవించుచుండరు. భరతపురమున నట్టిదేదీయును జగగ లేదని తలచెదను. ముఖ్యములగు కాఖలు బాగుగా సంస్కరింపబడినవిగాన పరిపాలనాసౌకర్య మధికమైనది. తక్కిన కాఖలు ప్రాచీనస్వరూపమున కెట్టి మార్పును కలిగింపబడలేదు. వ్యయముమాత్రము తగ్గింపబడి పరిశీలన మధికమొనరింపబడినది. ఇక చేయవలసినదానిని మహారాజాగారి చేయగలరు. నుండియులగు మిత్రాతగారు జన్మతెనింగు మహారాజాగారి పరిపాలనను నుడువలెనే ఇంకను జగవల సినదని చాల గలదు. ఆయన సమృద్ధిచిన విషయములందు మార్పు లేదును ఆయనభావములకు భిన్నముగా జరుపబడలేదు. కాన పరిపాలనతత్వమున మార్పుమీయును లేదు. మహారాజాగారు మీ ప్రజలకును మీకును గల గాఢమైత్రికి భంగములేదని నేను తలచెదను. ఇప్పుడు మీరు వహించుచున్న భారము సామాన్యము గాదు. దేశీయవిషయములందు మీ అధికార మహిమితిగా గాన మీరు సర్వేశ్వరున కర్మధికముగ బాధ్యులుగా ఉన్నారు. మీ ప్రజల సౌఖ్యమునకు మీరు చేయవలసిన పనులన్నియో కలవు. సమర్థులగు నధికారులు మీరు నిరంతరమును తోడ్పడగలగుదురు. కాని రుద్ధాధికారము మీ వశమున నుండును. దానిని వినియోగించు రీతిని బట్టియే పరిపాలనా యోగ్యతా యోగ్యతలు తేలగలవు. మహారాజాగారు వ్యధిసంపన్నులగుటచే న్నామనీయుముగ కలిపాలింతురని నేను నమ్ముచున్నాను. మీరు పరిపాలనా వైశిష్ట్యము నభ్యసించియుంటిరి. సమర్థులగు మీ లెల్లిగారు మీయొక్క తేమమును బాగుగా గమనించుచు బ్రిటిషు దొరతనము వారికిని మీకును గల చిరమైత్రిని స్థిరపరచుటకు ప్రాచీన సంస్థాన ధర్మములను కొనసాగించుటకును చాల ప్రయత్నించిరి. లె. క. వాడింగ్లగారి కిప్పులుగ నుండి మీరు మేయోకళాశాలయందు విద్యాభ్యాస మొనరించితిరి. మీరు ఇంగ్లాండు దేశమున కేగి వెల్లింగ్టన్ కళాశాలయందు ప్రజాసేవావిధానము నభ్యసించితిరి. వెల్లింగ్టన్ పండితులు మీ మహాధ్యాయులుగా నుండి చాల హితబోధన గావించిరి. గ్రంథబోధన ముదలన ను స్వాచరణము వలన నువారు మీకు పలువిషయములను గజపిరి. 18 మాసములు మీరు పరిపాలనావిధానమునభ్యసించి సత్యతత్వములను గుర్తించుటకును అధికారుల వాక్యములను వివరుతును వివరములకును రాజకీయతత్వసరమును మరుగుగా జరుపుటకును కీర్తిపంతులైతిరి. ప్రస్తుతకాలమున ప్రజలహితమును పాటించుటంద నిరంకుశముగ పరిపాలించుటవలన చాల సనకము కలుగునని ఇటీవల కొన్ని నెలలనుండి జరిగినచర్యలవలన స్పష్టమగుచున్నది చాలదేశములలో నిరంకుశులగు రాజులను ప్రజలు రాజ్యముల నుండి తొలగించుచున్నారు. ఇండియాదేశమునందలి సంస్థానాధిపతులు బ్రిటిషుదొరతనమువారి పోషణముక్రింద నుండుటచే సంస్థానములందలి ప్రజల యోగ్యతేమమునకు వారి కధికమగు పరిశీలనాకాళము గలదు. కాన వారిబాధ్యతయు నధికము గాన మీకుగల ఘనమగు బాధ్యతను మీరు బాగుగ గ్రహించురని నేను నమ్మెదను మీపట్లను మీప్రజలపట్లను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముపట్లను మీధర్మమును మీరు నిర్వహించుటకు నేను నా ముద్యోగులను మీకు చాల తోడ్పడగలగుదు నని నేను మరెయికసారి తెలుపుచున్నానని రాజప్రతినిధిగారు నుడివరి.

దేమాస్కను ఆక్రమించుకొనుట
అలహాబాదు, నవంబరు 29:— రితురుష్క-పటాలములు యాపురేకుండగ మాసిపోయినవి. ఉత్తరమున జాపానండి బేరూటుకును దేమాస్కనుకు అంతటి దూరమునను తూర్పున బాల్తీష్ట దగ్గరను శత్రురాష్ట్రము విశేషముగ పట్టుకొనబడినది కెయిరోలో నున్న పయసీరు పత్రికా విలేజుకును తెల్పుచున్నాడు: మూడువారములలో ఇంత ఘనకార్యమును సాధించుట కనుఆశ్చర్యమైన సంగతి. కాబట్టి చారిత్రమున ఇయ్యది కల్పాంతమువరకు చెప్పకొనబడును. లండనుకు ఇండియను 12½ గంటలలో వామభాగమున 22 మైళ్ళు నడిచిపోయిరి. శత్రువులు అగ్నిబాల్లలతో వీరిని యుంచెత్తినను సరకుజేయక తమకార్యమును సాధించుకొనిన ధీరులు. ఆశ్చర్యదళములుగూడ అధ్యక్షముగ పనిచేసినవి. శత్రువులేదాని పోవుచున్నారో

రాజ్యాంగసంస్కరణములు.

శ్రీల ప్రతినిధ్యము.

చెన్నపురి.

ఎన్నూరు పునశ్చాకములలోని శ్రీలు మొన్నటిదినము వ్యాపకమున శ్రీమగి అయ్యురగారి కతిలికమయొక్క యాజమాన్యమున ఎన్నూరునం దొక సభనుచేసి యాక్రింది తీర్మానములను చేసిరి:

(1) ఎన్నూరు పునశ్చాకములలోని శ్రీలు భారతదేశ రాజ్యాంగప్రకాశికయందు శ్రీలకు పురుషులతో సమాన హక్కుల నిచ్చుట ఆత్మవశ్యకమని అభిప్రాయపడుచు, ప్రాంచైను కమిటీవారు తయారుచేయుబోవు స్క్రీముగందు శ్రీలకు సంయుక్తము పురుషులతో సమానముగా రాజ్యాంగయంత్రము నందు స్వాతంత్ర్యము ప్రసాదించవలయునని కోరుచున్నారు.

(2) ఈ సభవారు పన్ను చెల్లించు శ్రీలందరు మ్యునిసిపలు సంఘములలో వోటిచ్చుటకును, సభ్యురండుగా నిలుచుటకును, హక్కుల ప్రసాదించవలయును, కాననీర్మాణ సభవారు, మదరాసు సీటి మునిసిపలు చట్టమునందు ఈ రెండు విషయములను సవరింపవలయుననియు కోరుచున్నారు.

వెల్లూరు.

భారత మహిళా సంఘమువారి వెల్లూరు కాఖా కార్యదర్శిని శ్రీమతి ఎన్. కన్నయమ్మగారు మాకిటుల వ్రాయుచున్నారు:

మహిళా సంఘ కాఖవారి యాజమాన్యమున నవంబరు 28-వ తేదీ నాడు తుమరవిలాస తొట్టపాతమునంగు సభ సెలదానిని సమావేశపరచి ఈక్రింది తీర్మానమును చేసితిమి:

భారతదేశ పునశ్చిన్పద్ధికిగాను ఈకాఖాసభ్యురంద్ర మగు మేము సాంఘిక రాజకీయ విషయములలో జోక్యము పుచ్చుకొనవలయునని తుమరాలు రాండ్రుగ నున్నాము. కావున సాంస్కృతిక ప్రభుత్వమువారు త్వలో యనకు ప్రసాదించబోవు రాజ్యాంగసంస్కరణములందు శ్రీపురుషతార తత్వము లేక, ఎల్లరును పాలుగూనటకు సమానహక్కులొసంగబడవలయునని మా దృఢాభిప్రాయము.

కోయంబుత్తూరు.

కోయంబుత్తూరునుండి శ్రీమతి ఈ. బి. నోదీయగారు మాకిటుల వ్రాయుచున్నారు:—

నవంబరు 24 వ తేదీ మహిళాసంఘమువారి యాజమాన్యమున సెల సభ సమావేశపరపబడి భారత దేశమునకు ప్రసాదించబడబోవు ఏ రాజకీయసంస్కరణమునందు గాని, శ్రీలకు పురుషులతో పాటు సమానహక్కు లీనుబడవలయునని యొక తీర్మానము చేయబడినది.

ఇతర ప్రదేశములు.

శ్రీలకు రాజ్యాంగసంస్కరణములందు పురుషులతో పాటు సమానహక్కుల ప్రాంచైను సంఘమువారు ప్రసాదించవలయునని చిత్తూరు, ఉదకమండలములలో సంయుక్తము శ్రీలు తీర్మానములను చేసి, ప్రాంచైను సంఘాధ్యక్షులు సాతుబగో ప్రభువుగారికి పంపివారని తెలియుచున్నది.

అరయటయే వీటిపని, తిరోగమనము జేయవలసిన అడ్డుపడుటకు నూడ ప్రయత్నించెనని. మూడవరోజున ఉత్తరమున మార్గములన్నియు బంధించబడినవి. నాజరుముఖముగ నేగు దెంచి దానిని పట్టుకొన గల్గిరి. ఒకచోట 57 ఫిరంగులు, 55 మోటరుబండ్లు, 1000 గజ్జపుబండ్లు పట్టుచేసినవి. దేమాస్కనుదగ్గర కటానానండి సహాయకరకు బార్బరులోయను మరఫిరంగులతో పొదిలయందు దాగిన శత్రువులు నిలబడి నటుల కనుగొనబడినవి. రెండు ఆశ్చర్యకరకీర్తిదళములు పోరదొడగినవి. శత్రువుల దక్షిణభాగమున ఒకస్థానమును ఆక్రమించుటకు పరానుపటాలముకట్టి పంపబడినది. అస్త్రేలియును గజ్జపుదండు మైదానమున 4 కేల గజములదూరమున ముట్టడి సల్పుటకు నియమించబడినవి. శత్రువులు భయపడిరి. వారిక ఫిరంగి నైనను కాల్చలేదు. మూడవరోజు వారి స్థలములో నొరబడి చాలమందిని బట్టుకొనిరి. మరఫిరంగులు విశేషముగ స్వాధీనమైనవి. ఈలోపుగ కెల్లాగ్రామ స్వయముగూడ దక్షిణభాగమున కలిసికొన్నది. రెండవ ఆశ్చర్యదళము గూడ కలసినది. తూర్పుగ విజృంభించినది. ఆరలు సేనలతో కలసి పాదజాతి యానుపచారివరకు ఉత్తరముగ ముందుకేగినది. లైటుహార్సు పటాములు మూడునగరమునకు పడమరగ పోసినవి. రాత్రి పడుకురికి దేమాస్కనును చుట్టు ముట్టినది. రయాకు, బేరూటులలో ఎట్టి సంబంధము లేకుండగ దేమాస్కను చేయబడినది.

తమ కొమారుని శరీర ఆరోగ్యము నిమిత్తము సర్
పి. డి. పట్టానీగారు కొంతకాలము బెంగళూరులో ఉండుదన
తెలియుచున్నది.

అమెరికా

ఎగుమతుల నిరోధమును తొలగించుట.

వాషింగ్టన్, నవంబరు 27:—యత్ర సామగ్రిలు, రైలు యంత్రములు, రసాయనములు, ఓషధులు, రబ్బరు వస్తువులు, ఇనుపదారులు, గృహముల ఉపకరణములు మున్నగు చాల కస్తువుల ఎగుమతులపై నిరోధము పెట్టిన తొలగించబడును అమెరికా వాణిజ్యశాఖవారు ప్రకటించిరి.

అంతర్జాతీయ వాణిజ్యసౌకర్యము

అంతర్జాతీయ వాణిజ్య సౌకర్య సంఘమువారి స్వాధీనముననున్న బ్రిటిషునాకలను ప్రత్యేక బ్రిటిషు నాకాసంఘమువారి కళము చేయబడును అమెరికా ద్వారా వారికి రంగీకరింపజేయబడును. అలిపితులమున్నగు ముఖ్యములగు నాక లిందు చేరి యున్నవి. బ్రిటిషువారు తెలిపిన షరతులను తాము గూడ తెలిపి నాకలను తామెకవారుగా నెడవదిరి.

యస్యా

మిత్రమండలి నాకాదళము.

సిబ్బాపూలు కేటాముట.

లండన్, నవంబరు 27:—మిత్రమండలి 5 యుద్ధ నాకలను, 2 క్రూయరులను, 9 డెస్ట్రోయరులను, కార్టోపు యాజమాన్యమున 25 తేదీని సిబ్బాపూలును పయనమైనవి. సిబ్బాపూలును ఇదిపోయెటకు ముందు ఒక్కక్రూయరు. రెండు డెస్ట్రోయరులు, అంతర్గామి ఒకటియు ముందుగా పోయింది.

లండన్, నవంబరు 28:—జర్మనీమండి విశుదల శేయబడిన కుడియను యుద్ధబండిలు తండ్రిపకండము రషియా సరిహద్దులలో పడి కట్టుకొంటుటకు గుడ్డ తీసెటకు కూడులేక అధిమితభాష నొందుచున్నా రని నెట్రా గ్రామముండి తండ్రిపచ్చింది. చాలమందికి తుల్య, రక్తక్రమానే సోకినది. వేలకొలది తూర్పుదళులే రాజబాట ప్రక్కకుడి చనిపోయి న్నారు. వీరికి సురుపాయము లొనర్చలేదని తెలుగువారు సోదించుచుండు గోరిరి. కాని వీరి ప్రయత్నములు విఫలము లాయెను రాజకీయ సంబంధము గొప్ప ముస్సా వాటిల్ల నున్నది. ఆశ్వము లసంఖ్యాకముగ ఆహారములేక మాస్కో వీధులయందు చనిపోవుచున్నవని రషియాలో నున్న పరామ ఉద్యోగులు తెలుపుచున్నారు. ప్రజలెంతయు గుట్టపుమంసమును బుక్కమాంసమును తినుచునే యున్నాను.

హాలండు

డచ్చిప్రధానమంత్రిగారి సమాధానము.

లండన్, నవంబరు 27:—హాలండునుండి తండ్రివార్తలు వచ్చుటకు చాల ఆలస్యమగుచున్నది. కారణము తెలియలేదు. హేగునుండి ఇటీవలవచ్చిన తండ్రివార్త 20-వ తేదీ చేయబడి యున్నది. రెండవ రాజ్యాంగసభలో జరిగినవర్ష తండ్రి వార్తయందు తెలుపబడినది. ఈవర్ష ఇటీవల జరుగ బ్రయత్నించబడిన విప్లవమునకు సంబంధించింది. దీనిని గూర్చి లండన్లో సమాచారములు నిరళముగ తెలియలేదు. విప్లవ ప్రయత్నములు విఫలమైనను ఇంతవరకు పూర్తిగ సంగతు లేని యు లండన్లో తెలియటలేదు. అవధరమగు సాంఘికపు మార్పులను జేసెదనని ప్రధానమంత్రి వాదనమునచ్చెను. కం కాచారమునుబట్టి కరకాగతులకు జూపబడుచున్న ఉపచర్య నే సభిభిష్టుడగు కెయిజరుకు హాలండువారు చూపుచున్నారని తెలియజేసెను.

జర్మనీ

జర్మను నాకాదళాధికారి యాక్షేపణ.

వియాటి అడ్మిరలు ప్రత్యుత్తరము.

లండన్, నవంబరు 21:—నిర్బంధించబడిన జర్మను నాకాదళమును లేచి అడ్మిరలు కాక్ రూటరు నడిపించుచుండెను. జర్మను పతాకము నెగురగూడదని యిచ్చిన వియాటి క్షత్తరమును అధిక్షేపించెను. అంతర్జాతీయ శాస్త్రములకు భంగిని పెట్టెదననిరి. సమాన హోదాగల క్షత్తరపు లిట్టుచే యు యోధుభర్తముగాదనిరి. దానికి వియాటిగారిట్లు ప్రత్యుత్తరముసంగిరి:—తాత్కాలిక యుద్ధ విరామముచే యుద్ధ తాత్కాలికముగ ముగిసినదిగాని పూర్తిగ అంత్యముకాలేదు. జర్మనుల, మిత్రమండలిని ఇంకను యుద్ధము జరుగునీతి యందే యుద్ధము మాస్కోధీములోనుండి బ్రిటిషు కేప్టల లో క్షత్తరము తమ జాతీయ పతాకమును విరాజిల్ల చేయ గూడిదు.

వానుఎబ్బు దొరతనము.

ఆమెష్టరుడం, నవంబరు 28:—రణరంగమునందలి జర్మను వానుఎబ్బు దొరతనము నామోదించుచు అతివాదులను నిరసించిరి.

చురియొక విప్లవము

ఆమెష్టరుడం, నవంబరు 26:—జనరలు మార్షిట్టు సేన తోట్టిపురు వచ్చెను. అతడు చురియొక పిల్లరను కలిగించు నని తెలుపబడెను.

బ్రిటిషు బండిలు.

లండన్, నవంబరు 27:—జర్మనులు బ్రిటిషు యుద్ధబండిలను అనావరణితో జూచి బాధించుచున్నారని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు అధిక్షేపించెను. లిట్టు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి:—సేనాధికారుల బండిలకు వలయు సౌకర్యము లన్నిటిని ఒక గూర్చుచున్నాను. కాని తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము కలిగి షరతులను ప్రవేశపెట్టుటచే జర్మనులు బ్రిటిషు యుద్ధబండిలకు సౌకర్యములను కలుగజేయటకు వీలులేకుండగ జేసిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు లిట్టు చురల కబురుజేసిరి.

జర్మనులెట్టి ఆక్షేపములను జూపినను ఆయ్యది అంగీకరించ బడజాలవు. అనవసరముగ బ్రిటిషు బండిలను బాధించి నందులకు జర్మనులనుండి పూర్తిగ వ్యతిరేకతరము తీసుబడును ఈ బాధలు పెట్టిన ఉద్యోగులందరకు నందించబడుదురు. అంతిమకాని క్షత్తరబండిలను మేము బాధపెట్టెము.

మిత్రమండలిబండిల చురకన్న

లండన్, నవంబరు 28:—రాజ్యాంగసభలో చర్చించుచు యుద్ధ సహాయ సాధ్యకత్వ ఇట్లు తెలియజేసెను. తాత్కాలిక యుద్ధవిరామము జరిగినప్పటినుండి జర్మనీలో మిత్రమండలి బండిలు పూర్వముకంటె చాల దుస్థితియందున్నాయి. వీరి చురకన్నను జూడలేదు. జర్మనులు తమ పరాజయమును జూచి కఠినమౌనమున లైరి. వీరి క్రవరము ఆసహ్యకరముగ నున్నది. పెయిసు, స్విటువారు తమ నిజేదికములను ప్రసంగమునకు తెలియజేసినపుడు ప్రపంచకమంతము భయవిహ్వలమగును. అనావరణ, తుప్పాధ ఉత్తరములను ఒండితులంగ కుండగ జేయట మున్నగు ప్రాకృతికములు మిత్రమండలి యుద్ధబండిలయడ జూపబడుచున్నవి. జర్మనీలోనన్న మిత్రమండలి గూర్ధబండిలకు పంపబడుబండిలు నూటికి 80 టిని జర్మనులు దొరుకించుచున్నారు. వీటిని అందకుండగ జేయచున్నారు. జర్మనులు దీనికంతకును వ్యతిరేకతరము నీయవలయును. బ్రిటిషువారివలెనే సామనేనానిగూడ కఠినముగ ఆక్షేపించుచు జర్మనులకు సందేహంపెను. ఈ దుర్భాగమును ఆపుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయబడుచున్నవి.

మెసపోలేమియా.

లండన్, నవంబరు 24:—వెనుక మెసపోలేమియా గొప్ప సామాజ్యముగా నుండెను. పరిపాలనము సులేసంకున నిపుడు ప్రప్తమైనదిగాన నడుచు మంచిపాలనమును బ్రిటిషువారు చేర్చుననలెను. అట్లు జరిగినది సురల మంచితకేసు చాల దని వుల్ఫరు హాలండులో లానుకు జార్జి గారు నడిపిరి.

జర్మనునాకెలులు

లండన్, నవంబరు 28:—తిట్టడేశములం దీచారమున జర్మనీ ఆప్రియానాకెలులు వెల చాల తగ్గిపోయినది. ఆప్రియా-జర్మను నైన్యములు అయ్యధములను నేల వైచుట.

లండన్, నవంబరు 25:—అండా పెట్టునుండి తండ్రి యిట్లు తెలుపుచున్నది. జర్మను సేనలు క్షత్తర సవ్యాస మొన్నలయను. ఎల్లరు తాత్కాలిక యుద్ధ విరామము షరతులప్రకారము జర్మను నైన్యము నిర్బంధించబడును. అని డెప్ట్రే సేనాని మార్షిట్ సేనానిగాటి తెలియజేసెను. తమకు జర్మను తాత్కాలిక యుద్ధ విరామపు షరతులే గాని ఇతర షరతులు బాధించజాలవని మార్షిట్ సేనాని ప్రత్యుత్తర మొసంగెను.

బ్రాసీప్రభువు సాత్తు.

లండన్, నవంబరు 24:—బ్రాసీప్రభువు వెల్లిండ్లకు ప్రభుగారి తండ్రి. ఆయన 184905 పానుల ఆస్థిని తనపుత్రునికిచ్చెను. అందులో 80 వేల పానులను తన పుత్రులకు వెల్లిండ్లకు ప్రభు కొసంగెను.

మరణము.

లండన్, నవంబరు 26:—ఆర్టి యన్సు ప్రిన్సు ఆంటోనీ గారు విమానముమీద ప్రాన్యనుండి లేఖలను తెచ్చుచు సపాయమువలన మృతివొందిరి.

నైసికుల బిడ్డలు:—ఉదకమండలములోని లారెన్సు మెమోరియలు విద్యాలయమున, నైసికులబిడ్డల సుచితముగా చేర్చుకొనుటకు పాఠశాల సంఘమువారు చేసిన సూచనలను ప్రభుత్వమునా రంగీకరించుచు నొకయు త్రవవును కొద్దిదినముల క్రిందట ప్రకటించినారు.

శ్రీకళాశాల:—మేరీ రాణిగారి శ్రీ కళాశాలను ఆర్టియరు నెల కేవలతేదీనుండి కాశ్వశముగా నిర్వహించుటకును నెలకు రూ 400 ల జీతముతో ఇంకొక ప్రాఫెసరును నియమించుటకును, హిందూశక రాజ్యాంగమంత్రిగా రుణజయిచ్చి నాని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

వాతావరణసిద్ధి:—అండమాను దీవులసమీపమునందలి సముద్రప్రాంతమునందు వాయుభారము మారలేదు. తక్కిన వోట్ల అని హెచ్చుచున్నది. ఉరుగులుదడులుచే ఆహారములు కరమముగలేవు. బర్మా దిశవభాగమునందు ఈశాన్యముఖము వాయువు వీచుచున్నది. ధైయరలేవుయొద్ద ఆగ్నేయముఖముగ గాళివీచుచున్నది. తూర్పువర్ష పుడిన్నాము లింకను చెన్నపురి దీర్ఘమునకు, దక్షిణమునకు వ్యాపించియున్నవి. చెన్నపురి తీరమునందు వర్షముండుట వలన మధ్యమెట్టులు చాల తగ్గి యున్నది. సర్వత్ర పగటి నేడి మామూలుకంటె తడవుగా వాయుసంకులమువలన దానివ్యాప్తి ప్రవచముగలేదు. రాత్రితేమి సూర్యముకంటె యెక్కువకనున్నది. వాయువునం ద్వాత్ర అధికముగ కలదు. బొంబయ తీరమునందును, దక్కనునందును తేల్పు చుట్టులు దిట్టముగ పట్టుచున్నవి. ఉత్తర సుర్కాదులందు తేల్పు చుట్టు పడినది. చెన్నపురి దీర్ఘమునకు అధికముగ తేల్పుచుపడినది.

కారణము:—ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను గ్రామమునందును, పుల్లూరును సంస్కృతరచనమునకు మార్గ మిందుగానుబడినది. అందుకు జరిగినవలయును రూ 0.4—0.10 పోట్లదీ గేలు అప్పుడగు నీరాగాభ్యాసయము, 1 క్షయి తెట్టిసిది, మరగాను

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం॥ 1874 స్థాపితము. హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

నిలవసాము 7,70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల
రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయబడెడు, ఎంపొవమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన సాలిసిదారునకు పృథ్వావ్యవధాయుందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్చుటయే, గాక సాలిసిదారునికి అకాల మరణ మునైనది ఆతని కుటుంబమునకు జీవనోపాధియు కలుగును. కరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యముగు మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable gentlemen in Telugu Districts to act as Representatives for the Company. Good opportunity for employees in Mercantile offices to augment their income by devoting their spare time to our work.
Apply to:—
P. V. Subramonier, Ag. Branch Secretary, Oriental Assurance Buildings, Post Box No. 8, Madras.

Towards Peace.

(c)
(Reuter's Agency)

France

King's Visit to Paris Splendid Reception Prepared.

LONDON, November 28.
PARIS.—The Havas agency states:—Yesterday Paris put finishing touches to its toilet in readiness for King George's arrival to-day which the entire nation is eagerly awaiting. 2,000 captured cannons line the Champs Elysees neatly aligned and banners are flying from every mast and window. The day is intended to celebrate Britain's share in the war. The splendid reception prepared for King George is proof of the sympathy uniting the two great nations of western Europe and the alliance has survived all efforts of fifteen years of German intrigue. King Edward laid the foundation of a close understanding between Britain and France and the official visit of King George is more than an event of State. It is a solemn consecration of the alliance which will endure in peace as in war.

The King's Arrival at Boulogne.

LONDON, November 27.
BOULOGNE.—The King, the Prince of Wales and Prince Albert arrived here from London at midday en route for Paris. They made their voyage on board the famous destroyer "Broke" which was escorted by six airships and a squadron of aeroplanes. The Royal Party was enthusiastically received. After the usual ceremonials had been fulfilled the party motored to Montreuil.

Banquet to the King in Paris. His Majesty's Eulogy of French Effort.

LONDON, November 28.
The Press Bureau announces:—The King speaking at the Elysee Banquet said it was a pleasure to be a guest in the midst of the Great Nation with which the British had mingled actions and joys for four years now triumphantly crowned with overwhelming victory over the common enemy. Thanks to the bravery of the splendid French army and Marshal Foch's skilful strategy, repeated desperate German efforts to reach Paris had been defeated and enemy hurled across the frontier and compelled to sue for peace. The King congratulated the noble French nation on the great victory in which the British armies were proud to have participated. The British and French peoples during this life and death conflict had learned to appreciate each other and their respective ideals. They had created a union of hearts and identity of interests and a trust which would ever grow closer and contribute materially to the consolidation of peace and advancement of civilisation.

The British Advance. Extent of Forward March.

LONDON, November 27.
A British communique says:—Our forward march continued and our advance troops on the night of the 26th reached the general line of Beho, Werbomont, Aywaille and Southward of Liege.

Marshal Foch reviews Troops.

LONDON, November 28.
Marshal Foch, accompanied by General Cassiniau, visited Straasburg and reviewed the troops of occupation. He went in procession through the city and was given a magnificent ovation.

Allied Naval Squadron. Travelling to Sebastopol.

LONDON, November 27.
PARIS: It is officially announced that an Allied squadron of five battleships, two cruisers and nine destroyers commanded by Admiral Calthorpe sailed for Sebastopol on November 25th. It was preceded in travelling to Sebastopol by a cruiser, two destroyers and a submarine.

Pitiful Condition of Allied Prisoners. Debate in the French Chamber.

LONDON, November 28.
PARIS:—In the course of the debate in the Chamber of Deputies the Under-Secretary for War declared that Allied war prisoners in Germany had become more pitiful than ever before since the armistice was signed and Germans had become more and more odious as they realized the magnitude of their defeat. The world would be horrified when reports of Spanish and Swiss mission were published. Tortures systematically perpetrated included ill-treatment, starvation and confiscation of letters, while eighty per cent of all parcels despatched to prisoners in Germany had been plundered necessitating their stoppage. Germans should pay for this and Marshal Foch had sent a protest as vigorous as that of the British. All necessary steps were being taken to put a stop to this evil doing.

Germany

Surrender of More German Submarines.

LONDON, November 27.
Twenty seven more German submarines surrendered at Harwick to-day making the total 114.

German Admiral's Protest against Breach of International Custom. Admiral Beatty's Reply.

LONDON, November 21.
The Admiralty states that Rear-Admiral Von Reuter commanding the interned German fleet has protested against Admiral Beatty's instruction forbidding the German flag as a breach of international custom contrary to the idea of chivalry between honorable opponents. Admiral Beatty replied that the Armistice surrenders hostilities but a state of war still exists between Germany and the Allies and no enemy vessel can be permitted to fly the national ensign in British ports while under custody.

Fall of German Exchange.

LONDON, November 28.
The value of German and Austrian currency has heavily fallen on neutral exchange this week. For example the mark in Switzerland is now below sixpence farthing instead of one shilling before war and krone is below three pence half penny instead of ten pence before war.

Disarming of Germans in Austria Demanded.

Mackensen's Reply.

LONDON, November 28.
COPENHAGEN.—A telegram from Budapest says:—General Dapertuy telegraphed to Mackensen demanding disarming and internment of latter's army according to the terms of the Bulgarian armistice. Mackensen replied claiming that the terms of German armistice applied to him.

America

Restrictions on Exports. Immediate Removal announced.

LONDON, November 27.
WASHINGTON.—The Trade Board announces the immediate removal of the restrictions on the export of several hundred commodities including machinery locomotives, chemicals, drugs, manufactured rubber and railway and building materials.

International Mercantile Marine. Disposal of British Vessels.

LONDON, November 27.
WASHINGTON.—The Government has refused to approve the transfer to a British syndicate of the British vessels owned by the International Mercantile Marine including the "Olympic" and other important ships. The Government has offered to take the vessels over on the same terms as the British offer.

Great Britain

The General Election. Feature of the Elections. The Part Women are Playing,

LONDON, November 27.
One of the outstanding features of the elections is the part which women are playing both as candidates and voters. The former include Christabel Pankhurst who is contesting a division of Birmingham, Mrs. How-Martyn at Hendon and Mrs. Hope who opposes Mr. Asquith in East Fife. The Pro-Government election authorities declare that eighty per cent of the soldiers on the western front are expected to vote, while the Liberal organs estimate thirty per cent. Coalitionist newspapers admit it has been a tactical mistake to antagonise patriotic labour by putting up Coalition candidates to oppose certain Labourites who have worked zealously during the war and the papers foreshadow a number of Coalition withdrawals.

German Exclusion a Test Question.

Election meetings are being held throughout the country and demonstrate the intensity of the feeling of all classes as regards the future exclusion of Germans from Britain, the surrender of the Ex-Kaiser and the punishment of other enemy criminals. This a definite test question which is being put to candidates.

Sinn Feiners in Ireland.

The feature of the election in Ireland is the campaign of Sinn Feiners who are running one hundred candidates for 155 seats. Not only in Catholic constituencies but they are also fighting every seat in Protestant Ulster. The Sinn Fein leader De Valera has been nominated for four constituencies including Dillon's and Devlin's.

Scattered Graves of Soldiers. Proposal to Bury all in one Place.

LONDON, November 28.
The Press Bureau states:—The Imperial War Graves Commission is considering the reburial of soldiers in isolated graves scattered across the battlefields which will shortly be recultivated. The Commission has decided that it is necessary to remove them to cemeteries where they can be reverently cared for. There are over one hundred and fifty thousand isolated graves in France and Belgium notably in Ypres and Somme battlefields where they are thickly strewn several miles in length and breadth. Any other course would be excessively painful to the relatives and unfair to landholders. Volunteers from among the comrades of the fallen will carry out the reburials under Chaplains. There are overwhelming reasons against exhumation of bodies. The removal of soldiers to their native countries would be contrary to the principle of equality of treatment. Few could afford the expense and the task of emptying four hundred thousand graves would be colossal.

Soldiers' Graves Abroad.

Uniform Headstones Approved. Inscription on the Central Warstone.

LONDON, November 27.
The Imperial War Graves Commission has decided upon the principle of uniform headstones for making graves of all ranks, pointing out to those who anticipated supplying a memorial of their own choosing, the necessity for avoiding differentiation and of co-operating in an action of the highest significance, namely the community of sacrifice. The Commission recommends that the headstone be thirty inches high and eighteen wide and bear the fallen man's rank, name, regiment and date of death. His next of kin will be permitted to add a three-line inscription. Mr. Rudyard Kipling is submitting to the Imperial War Graves Commission a suggestion for an inscription on the great war stone which is to form the central feature in all the cemeteries abroad, wrote, "it was necessary to find words of praise and honour which should be both simple and well-known and comprehensible and of the same value in all tongues and standing as far as might be outside the flux of men and things. After a search and consultation with all ranks and many races in our armies and navies, as well as with those who had given their sons, it seemed to me that no single phrase could be better than that which is the close of the tribute to 'famous men' in Ecclesiasticus, namely 'Their name liveth for evermore.' The Commission has approved this recommendation.

Dover Barrage Removed.

Description and Object of Barrage.

LONDON, November 27.
The Dover barrage has been removed. The barrage formerly consisted of nets between the British and French shores in order to guard the entrance to the Channel and prevent the entrance of submarines. This was a difficult business and it was necessary to keep the passage partially open for merchant shipping. The nets alone did not fulfil their object and a barrage of mines and other buoyed obstacles was fixed up in 1917 and was constantly subject to attack by enemy destroyers from the Belgian ports in their effort to destroy the barrage.

The Tay Bridge.

Submarine to Blow it Up. How the Danger was Frustrated.

LONDON, November 27.
The "Dundee Advertiser" publishes details of how a submarine's intention to blow up the Tay bridge was frustrated. An airman observed a large submarine lying on the sandy bottom of the river near Dundee. An alarm was immediately given and numerous minesweepers and destroyers were soon in the vicinity. The wire ropes of the sweepers struck the mark and a depth charge was immediately lowered. Then a heavy patrol boat dropped a very heavy charge. That did it. The oil and wreckage soon rose to the surface and subsequently the divers found thirteen of the crew within the wreck badly mangled and dead, while pieces of bodies were washed up on both sides. Two guns and a good part of the wreckage were raised and are now exhibited in Dundee.

British Air Raids.

Total for Thirteen Months.

LONDON, November 27.
Altogether there were 709 British air raids into Germany during thirteen months up to November 11th, comprising 374 on large towns, 208 on aerodromes established for the defence of the Rhine and 126 on other military objectives in Alsace Lorraine and Germany. The number of British air raids in Germany during twelve months was five times greater than German air raids in Britain in four years.

Palestine Campaign.

Work of all Troops.

Duke of Connaught's Tribute.

LONDON, November 27.
Presiding at a meeting of the Patriotic Fund Corporation, the Duke of Connaught said, after his recent visit to Palestine, he could testify to the magnificent work of all the troops British and Indian and Overseas under that fine tactful chief General Sir Edmund Allenby.

The Number of Returned Prisoners.

LONDON, November 27.
The Press Bureau announces:—The Inter-Departmental committee of war prisoners reports that since armistice 17,173 officers and other ranks have reached England and 6,395 officers and other ranks and 2,233 civilians are expected immediately.

British Prisoners.

Their Shocking Condition.

British Protest and German Reply.

LONDON, November 27.
Replying to the Government's protest against the shocking condition in which war prisoners are being released the German authorities stated that the Higher Command was doing its utmost to alleviate the conditions but the severity of armistice terms presented difficulties. His Majesty's Government replied to the Higher Command:—"No excuse will be accepted and full reparation will be exacted for unnecessary suffering of British prisoners. In reparation in kind cannot be made it will be made in person by officials who are responsible."

British-Born Women.

Relaxation of Restriction

LONDON, November 27.
The Home Office announces the relaxation of the restriction upon British-born women who are aliens by marriage.

